UNIVERSAL LIBRARY
OU_204892
UNIVERSAL LIBRARY

OUP—391—29-4-72—10,000

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. 781 / V46V Accession No. P. 1275

Author వేంకటకవి, చెముకూర.

Title విజయవిలాసము. 1928.

This book should be returned on or before the date last marked below

శ్రీ

విజయవిలాసము.

ద్వితీయాశ్వాసము.

శ్రీ జానకీమనోహర
పూజాంచితపాత్పయోజపోష్యాఖిలది
గ్రాజ సకలార్థిజనని
ర్వ్యాజకృపా యచ్యుతేంద్రరఘునాథమణీ. 1

తే అవధరింపు కథాకర్ణనాతివేల, హర్షులైనట్టిదివ్యమహర్షులకును
తతసమస్తపురాణకథాశతాంగ, సూతుఁడై విలసిల్లెడుసూతుఁ డనియె. 2

ఉ. ఆచెలువంపురాకొమరుఁ డంత వయస్యునిఁ జూచి యింపుతో
నీచతురత్వ మీవినయ మీ యుచితజ్ఞత యెందు నేని యీం
జూచితె మైత్రికిం దగినవా టగు శోభనపుం బ్రసంగమున్
సూచన సేసి రాజు మది చొప్పెఱుఁగన్ వలదా విశారదా 3

మ. అనినన్ మీమదిలోఁ దలంచినది మేలౌ సిద్ధసంకల్పు లీ
రని యావేళను చిత్రవాహనుఁడు గొల్వై యుండఁగాఁ బోయి యా
యన రా రమ్మని గారవించి సుముఖుండై రాజుగా రిప్పుడే
మని నా రెయ్యది వార్త యంచుఁ బయిపై నాసక్తితోఁ బల్కఁగన్. 4

అవనితలేంద్ర మావిభునివార్త మ దేమని విన్నవింతు సం
స్తవ మొనరించి రింతవడి సామిచరిత్రము వేయినోళ్ళ వ
ర్ణవపతితోడ బాంధవ మొనర్చినమాధవు లీఁ డారు బాం
ధవ మొనరింపఁ జిత్త మిడినారు గుణాంబుధు లీరు గావునన్. 5

నా విని సంతోషము మది, నావిర్భవ మొంద నామహారాజునకున్
నా కన్నెం, బావనగుణ నీయఁ గ

క. అంగజహరుని ప్రసాదము, సంగెలుగుచు వచ్చె సుతుఁడు నాఁ డాదిగ మా
వంగడమున కది యిప్పుడు బెంగడమై కూఁతు రుద్భవించె న్నాకున్. 8

క. అరుహీనతఁ గమారుఁడు, ర్వ్యుడుగఁ జూచి కొని యుండు నాకన్నియకుం
బ్రాదుర్భవించునాని న్నాదకులంబునకు వలయు నాథునిఁ జేయన్. 9

క. కాఁడనరాఁ డీకార్యము, [illegible]గలను ప్రసాద మా శారద నాకు
న్నాదపి [illegible] గూఁటిఁ, నా దుహితం జెట్టి సేయు నరనాథునకున్. 10

తే. అని యనునిఁ [illegible] మాట కరుసుఁడు
సమ్మతించె మహా [illegible]
హిమ[illegible]
[illegible] వెలయంగ [illegible] కొడుకుఁ [illegible]. 11

క. సుతా[illegible]భుఁడు పాండ్యక, [illegible] భుఁ [illegible] శృంగారక [illegible]
చిత్రాంగదయను యాగునా, చిత్రాంగ[illegible] [illegible] సిరి కాంతల్. 12

క. గరితె లంకృ[illegible] నేయఁగ, [illegible] వఫుడు [illegible] కన్నియ దనరెం
[illegible] దెలంగెన్. 13

మ. [illegible] పాలు [illegible] సద్వ్యానో
యాసఁ జందు [illegible] గెసేసి [illegible]
చ్చి భ[illegible] వచ్చెన్ పాండ్యభూపాలులో
చనము [illegible] చల్లఁగ [illegible] చల్లఁగన్. 14

చ. [illegible] టాకతుల్
వెలయ [illegible] చెలఁగ [illegible] శుభగానలీల సో
భిలఁగ [illegible] కుమారుఁడు వచ్చె [illegible] లా
వల [illegible] వచ్చె [illegible] దంబులన్. 15

శా. పంకేజాతములన్ [illegible] బాలామనోపాంసముల్
వంక[illegible] మన జనాయికములన్ [illegible] లేదాంకుని
[illegible] దగ్గుం గనా
[illegible] చించు జేసుచున్.

చెక్కుడ నిట్టు లుండ వలదే రతిదేవికి సాటివచ్చుఁ బో
యిక్కనకాంగి మన్మథున కీడితఁ జూడితరూపసంపదన్. 18

అని రాజకీకులఁ జూచరుఁ, గొనియాడఁగఁ జేరటాండ్రు గొందఱు తెరవం
చినఁ జూచె నతివ నర్జునుఁ, డను రాగాంబుధి తరంగాల్న నటఁ దెరయత్తె. 19

కలదు లే దన నసి యాడు కౌనుతీరుఁ
దళుకుమొగమున కెగయు గుబ్బలపెడంగుఁ
జూచి యాతనినిడునాలుఁ జూపు లఘుడు
నిండువేడుక మిన్నంది కొండఁ గాఁకె. 20

చిలుకలకోల్కి గన్గొనిరెఁ జేరలఁ గొల్వఁగ రానికన్నులన్
మొలకమెఱుంగునిలముల ముద్దులు గాఱ నొయారపిస్సమున్
గలకలనవ్వుచక్కని మొగంబు వెడందయురంబు సింగమున్
గలఁచు నుదారపుంగవును గప్పిన గాడుగ పుంగినన్. 21

అంగజరాజ్యం లుట, కుంగిట్టినశోకాం యానసాదా
శృంగారపతికిఁ గట్టెన్, మంగళసూత్రిణ్ణు చతురమంగళసీమన్. 22

అనురక్తిం బలఁబాలు వోసె విజయుం డాసేశ బంగారుకుం
డన రం గొనలినీలవేణిపయి ముత్యాల్ దోయిటన్ ముంచి చ
య్యనఁ బాలొప్పంగిసైవడిస్ సిరులు పెంపై లు రే కొట్టిన
ట్లనె వర్షిల్లు మటన్న దీవనలకెల్లం గానలం దై తగన్. 23

తామ్రపర్ణీనదీతీరధరణి నేలు
దొరతనముఁ దెల్పఁగా రాశి రంలఁ బోసె
ముదితచేతులఁ బలఁబాలు ముత్తియములు
ముదితచేతన్కు లై సభాసదులు పొగడ. 24

ఈచందంబునఁ బెల్లు, గోచితకృత్యంబు లెల్ల నొనరిచి యంతన్
రాచూలిభోగ్యవస్తు, ప్రాచుర్యమనోజకేళిభవనము నందున్. 25

మినుకుఁగడానిజీనిపని మేలిమిమంచముపై వసించి యుం
డినయెడ నొయ్యనన్ సఖులు దెచ్చినఁ దోడ్కొని వచ్చి మ్రోల ని
జని నిడి తోడిచు పులకు వచ్చినవారును బోవ వెక్కుకుం
వ్వని రపుఁ గాదెపై తనుసంగి మారుపమోహనాంగికిన్. 26

చంచలనేత్రిఁ గాంచి నృపచంద్రుఁడు మోహము నిల్ప లేక నే
లాంచల మంటి శయ్యకు డిల్లనఁ దార్చి కవుంగిలింప నుం

కించుఁ బయంట నంటఁ గమకించుఁ జలించుట దెప్పు డెప్పుడం
చించుక నేపురోన మెఱయించు ననేకమనోవికారముల్.

ఉ. కానుక గాఁగ నిత్తు బిగికౌఁగిలి పల్కవె కీరవాణి నీ
దానుడితేనె నాచెవుల నానఁ గృపారసధార నాన న
న్నానన మెత్తి చూడు నలినానన గోలతనాన నేల లో
నానఁ జలంబు నీకు మరునాన నమీ విడు నాన యింకిటన్.

చ. చక్కెరకంటి దేవర పసిపాదవ ఁ గైకొను మిప్పు డింద రో
చక్కెరబొమ్మ యంచు సలసన్మణికంకణహస్త మంటి పై
రక్కుఱఁ గవ్వఁగంపుకడె మాసెఱఁబాణ యొసంగి నిక్కలేఁ
జెక్కిలి ముద్దు వెట్టుకొనెఁ జెప్పెడి దే మికఁ నాఁటి నోదముల్.

ఉ. ఇగ్గడు వెన్కకుం దొలఁకి యిచ్చినఁ జైఁటు లోలంగఁ జేయఁ గే
లొగ్గడు తమ్మిపోఁకముడి యొప్పినఁ గుబ్బఁ గౌఁగిలి రెండుకొంగులుం
బిగ్గ నడంచుచున్ బిడియపెట్టుదు బాలననంగ నేమి యా
సిగ్గుకు సిగ్గ లే దిటులు సేసిన పిమ్మట నుండవచ్చునే.

తే. కోర్కి వెలయంగ నినుఁ దెచ్చి కూర్చినట్టి
తియ్యఁబలుకులకాని ఋణ మెందుఁ దీర్చుకొందు
నుపిద నీచేయి మాచుక యున్న నాకు
నింద మని యుంది సీసీ నీ పియ్యనున్న.

సీ. మకరకేతనుఁ గూర్చి మకరికాలతలు నీ, చెక్కుల వ్రాయంగ మొక్కుకొంటి
కుసుమాకరునిఁ గూర్చి కుసుమమాలికలు నీ, పెన్నెఱిఁ దుఱుమంగ వేఁడుకొంటి
గంధవాహను గూర్చి గంధసారంబు నీ, కుచ్చలఁ బూయంగ గోరుకొంటి
మృగలాంఛనుని గూర్చి మృగమదంబుల నీకు, తిలకంబు దిద్ద బ్రార్థించుకొంటి

తే. నిన్ను వరియించునప్పుడే యిన్ని చేయ, వాఁడనని మున్ను శృంగారవనముల
వల వెదకి యేలుకొంగదే కలికి యనుచు, నెంతో కలయించె నమ్మద్దరాళి నపుడు

ఉ. పొక్కిలిపొంత గంటు బిసి, చెక్కిలిచెంత నొక్కకొంత చిటాన వ్రాలయున్
జెక్కిలిగింతం గొలిపెన్, మిక్కిలి వింతలుగ రతికి మేకొన నంతన్.

క. డాసిన నింగితం బెఱిగి డాయఁగ నేరక తత్తరంబునం
జేసినచేతకున్ బదులు సేయఁ దెలియఁగక మేను మేనితో
రాసినయంత నే కళలఁ గాంచితి కౌఁగిటఁ బాలయంగనే బో
యానుఖ మింత ఉంతి యని నైనట గాన గనయ్య కీర్తికిన్.

ఆంగజరాజవైభవసుఖాంబుధి నీగతి నోలలాడి చి
త్రాంగద సేఁపఁ జేయు మలయధ్వజునిల్లటపల్లుఁ డై తదీ
యాంగబలంబు గొల్వ నరుఁ డంగులరాజ్యము సేయు చుండ నా
సింగపుఁజిన్నె లేఁదుము చెల్వకు గర్భము నిల్చె నంతటన్. 35

మించెన్ బోరుచికోరికల్ గడు విజృంభించెన్ దనూగ్లాని గా
న్పించెన్ మేచక కాంతి చూచుకములం జెక్కిళ్ళపైఁ దెల్పు రె
ట్టించెన్ గూర్కులు సందడించె నడ చంచించెన్ మృదామోదముల్
గాంచెన్ వాతెఱ యోసరించెఁ ద్రిపళుల్ నానాఁటికిన్ బోటికిన్. 36

సీమంతవతీమణికి, న్సీమంతము సేసి రపుడు నెల లెనిమిదిగా
శ్రీమంతు కుక్షిగర్భ, శ్రీమంతుం జేతఁ దనుట సిద్ధము గాఁగన్. 37

ప్రొద్దులనెలలన్ వేవ్రగ, నుద్దులుగాఁ జేయఁ బిగిమహోదయశములు గా
ముద్దులబాలునిఁ గనియెను, బ్రొద్దులనెలవుల నింగుముఖ శుభవేళన్. 38

ధనము లసంఖ్యముల్ హితబుధద్విజకోటికి నిచ్చి యప్పు డా
తనయుని బభ్రువర్ణహరుధటము నెఱెదు నం బభ్రువా
హనుఁ డను పేరు వెట్టి చెలువందఁగ నంగఁదొట్లఁ బెట్టి శో
భనం భనాప్తి గంజిలిరి పాండ్యుపసాద్వ్యసుంధరాధిపుల్. 39

తనకులస్వామి చంద్రుని సుధాంబుధిఁ బోలుఁ, బాలభర్గలమించుపోలెఁ గనుటఁ
దనపితామహుని పృథాకాంతఁ బోలు, రెప్ప వేయక చూచురీతిఁ గనుట
దనవంశకర్త నుత్పలబాంధవునిఁ బోలుఁ, గరము లక్ష్మలిఁ జాఁచి గారవిలుటఁ
దనతాత యనుఁగుదమ్ముని నుపేంద్రునిఁ బోలు, వల్లనల్లన దప్పటడుగు లిడుట
ధరణి గాంభీర్యవైభవదానశక్తులు, గల దని కనంబడఁగ వేఱ తెలుపనేల
దని గురుజనంబు లెంతయు నాదరింపఁ, జిన్నిబాలుండు ముద్దులు చిలుకుచుండె
ఆశితప్రనిధర్మజ ననుఁగుఁదమ్ముఁ, డాకుమారకుఁ జిత్రవాహనున కపుడు
శశకరుఁగా వొసఁగి వేడ్కవారి చేర, నంపకముఁ గాంచెఁ దీర్థయాత్రాభిరతిని. 41

చనియాదక్షిణపుణ్యభూమిఁ గనుచున్ సౌభద్రతీర్థంబునం
దను స్నానం బొనరింపఁ బోవ నట మూనుల్ గొంద ఱో నిహోలుం
కన ఘోరతన్మక్షపంచతీర్థములయం దత్యుగ్రనక్రంబు లుం
డును నా రేఁడులనుండి యిందు నొకనాఁడుం జేరరా రేరికిన్. 42

మోక్షమునకుఁ బోవ మొనసి లెత్తుకొనిపోయి, ననెడువార్త నిక్కమగుననుచుఁ
గ్రుంక వెఱతు రెవ్వరును మీరలటుపోకుఁ, డనిన నవ్వుకొనుచు నర్జునుండు 43

తే. ఏను తీర్థము లాడఁగ నేఁగుదెంచి, యేను తీర్థము లాడనో డివలఁ జనుట
పౌరుష మెయ్యంచుఁ గ్రింకఁ బోవారిచరము, పట్టెఁ బట్టిననచ్చ్మ్రవాహబాహుబలుఁ

క. ఎడమకరంబున నే యు, య్యెడ మకరముఁ బట్టి బయిటి కీడిచి వైవన్
వడి భూమికఁ జూపినకై, వడిఁ దొల్లిటిరూపువాసివాసి యొసంగెన్.

ఉ. వట్రువగుబ్బలుం దొగరువాతెఱయుం జిఱునవ్వు వెన్నెలన్
దొట్రిలుముద్దుమోమును దళుక్కను మేను బెడంద సోగలై
వట్రిలుకన్నుదోయి నిడువాలుఁగురుల్ బిటువుం బిఱుంగు లేఁ
గుట్రిమనుంగవున్ గలుగు కోమలి యై యది ముంగల నిల్చినన్.

క. ఆలోలనయనఁ గనుఁగొని, యాలోచనఁ జేసె నృపతి యద్భుతమతి యై
యాలో నిది యచ్చరపో, యాలో కకాల్ల మరుని యాలో యనుచున్.

క. ఈబాలమోమునకు నా, జాబిల్లికి నెంపదవ్వు సరివచ్చునొకో
యీబిడచనుఁగవ కోకమె, ట్టా బంగరుగట్టు తక్కు వౌ నెంచంగన్.

క. నడు మెంత సైక మోహో, పిడికిటిలో నణఁగు నెఱకు చేడిసమీలం
గడకొత్తుఁ గన్నులౌరా, జడయందముఁ జెప్పఁ బోఁప జగతిం గలడే.

మ. అని యాక్రీడి మనంబునం బొగడి యయ్యాత్రికాఁగనక్రింబ వై
ముసు పట్టుండిన దేమి మేలు చెలువంపుం గల్కి వై యిప్పు డొ
ప్పిన దే మెవ్వరిభామినీమణివి నీ పే రేమి నా నిట్లనున్
ఘను మోహానగ యానుపూర్విగఁ బురావృత్తాంత మాద్యంతమున్.

క. ఏ నంద యనెడు నచ్చర, చానన్ ఉరుజేంద్రుధరునిసఖుని యనుంగన్
నానెచ్చెలులు త్రిలోకీ, యానేచ్చలు గలరు నల్వు రతులశుభాంగుల్.

ఆ. వారు లలిత పద్మ సౌందేయి సమీచి, యనెడు పేర్లు గలుగునట్టివారు
జగము లెల్లఁ జూచి చనుదెంచునో మేము, వనధిఁ గాంచి నొక్క వనముఁ గాంచి.

మ. విహరించున్ మలయానిలం బచటఁ దాపిం జిల్కు నెమ్మేని యా
విహరించున్ బికనాదముల్ చెవికిఁ గాఁచుం జవుల్ పోద యా
సహకారాళివదంబుఁ జూడఁగ వయస్యాపాళి వాటిల్లెడున్
సహకారాళిపదంబుఁ జూడఁగ వయస్యాపాళి యానే కదా.

క. అని యితి రేతరచతురో, క్తిని గుంభన మెఱయ వరిగి తేఁకువ నందున్
మునియొకఁడు దపము సేయం, గని యదిఁ విఘ్నంబు సేయఁ గడఁగి కడంకన్.

క. నెఱికురులు కేలుఁజిగురులు, నిఱిచన్నులు విరివికన్ను లించుక కౌనుల్
జిఱుఁదొడలు నంచనడలున్, మెఱుపులమొఱుపు ఘటింప నిలిచిన ఠింవన్.

మాపాలు పాకింత గనుఁగొని, తాపసుఁ డంట వలపు దేరు దైవ మెఱుంగుజ్
శాపము మొసఁగె మకరులుగాఁ, గోపగసావేశనిరాకృతసుకృతనిశ్చయుఁడై. 56

అందులకుఁ జాల భయపడి, యంతట మడుగులకు వ్రాలి యతిదీనతతోఁ
గొందలపడ నవ్వు డాతని, డెందము గరఁగనిగ సక్రూటికపుంభెంపుజ. 57

శీతలదృష్టిఁ జూచి మునిసింహుఁడు నావచనం బమోఘ మో
భీతమృగాక్షులార మది బెగ్గిల నేల యిఁకెజ్ నుండు మీ
చేత గృహీతుఁడై సలిలసీమను నెవ్వఁడు వెల్వరించు మి
మ్మాత్రతఁడె శాపమోక్షకరుఁ డయ్యెడుఁ గొం డని పగ చెఁ బంచినన్. 58

ఇలఁ గలపాపకృత్య సూడ మన మేటికిఁ బోవలెఁ బోయినన్ వని
న్నిలువఁ బనేమి నిల్చిన మునిం గని త్రుళ్ళఁగ నేల యంతలో
నలిగి శపింప నేమిటికి నాతఁడు వ్రాఁతఫలంబు దప్పునే
కలిగినవే కదా సుకరికల్ మన కెప్పుడు వ్రాసి యుండుటల్. 59

అనుచు ననుతాపమునఁ దోఁగివఁ జనుము నుండ
నారదుఁడు నూచి యచ్చరలార మీరు
చిన్నవోయినమొగముల నున్నవార
లే మనినఁ బూర్వవృత్తాంత మెల్లఁ దెలిపి. 60

ఋషితిలక కంటివే మాయదృష్టరేఖ, కుడిచికొంట్చుండి యిదియొక పెడఁద తప్ప
కొంటి మే మెడ మకరులై యుంటయేడ, నస్మి మే యిట్టిబాధలం బాధగలకు. 61

అన విని యనిమిషముని యో, వనితాతిలకంబులార వసుధాగీర్వా
ణునిశాపము దిగ్ధకృతమే, ఘనునకుఁ దప్పింప నలవిగా దటు లగుటజ్. 62

మీరలు దక్షిణాంబుధిసమీపమునం దగుపంచతీర్థకల్
చేరియు గ్రాహరూపములఁ జెంది శతాబ్దము లున్నఁ దీర్థసే
వారతి భారతాన్వయుఁడు వాసవనందనుఁ డర్జునాఖ్యుఁ డే
తేరఁ గలం డతండు కడతేర్చు మిముజ్ దృఢసాహసంబునన్. 63

చనుఁ డచటికి నిపు డింకేన, 'యన దుఃఖం పంచభిస్సహ,' యనంగా మున్
విని యుండురె కద యేటికి, మనమున నుమ్మలికఁ జెందఁ మదవతులారా. 64

అంచున్ వమ్ముల నూరడించ వినయాహ్లాదంబు లెంతే విజృం
భించన్ మ్రొక్కి జగంబులందును మిముం బేర్కొన్నమాత్రం బటు
పంచంబై దురితంబు లెల్లఁ జనఁగా భక్తిన్ మిము న్నేఁడు ద
ర్శించన్ భేదము వోయి మోదము మదిం జెన్నారె దా నారదా. 65

క. మీకతమున నూఁ తేఁ డ్డవి, మాకుఙ్ మితి దొలంకనసిగొ మంటి మటంచు
లోకేశ్వరనుతుఁడీవనఁ, జేకొని యిట వచ్చి నిలిచి చిత్తములోనన్

క. దుర్జనజనసజ్జనముగ, నిర్జరలోకాధినాథు నినుతుం డగునా
యర్జును సర్జనముదా, యర్జునుఁ గనుఁగొనెడిభాగ్య మది యెన్నఁటికో

చ. అని తలపోయుచు న్నుకరికాకృతి, నూని యి టుండఁగా నిక్తే
పనిగ మదీయపుణ్యపరిపాక మిటం జనుదెంచి నీవు న
న్మనిచితి వే కదా కడమ నాఁచెలు లౌ జలచారిచారుల
చనలకు శాపవిమోచనము సల్పి కృతార్థులఁ జేయు పార్థివా

క. అని సంద వేశినం డ, క్కినతీర్థము లాడి వారికిన్ శాపవిమో
చన మొనరింపఁగ నేప్పుగా, జనుదెంచి శుభాంగిగల సన్నిధి నిలువన్

క. కలలో నెఱుఁగి మేగణి, కలలో నీచెలువముఁ సకలలోకములన్
కలలోలాక్షులగరగరి, కల లో నొనినాగొ చంద్రకలలో వీరల్

క. అని తనచే నిజరూపము, గనిరి గదా యనుచు వేడుకఁ దగు నృపతిం
గని యా యచ్చర లిట్లని, కొనిఁగూడ దొడంగి రధికకుతుకాన్వితలై

సీ. బలవైభవంబుచే గెలుచుమాత్రమెకాదు, గమనలీలను గెల్చు గంధకరిని
కీర్తివిస్ఫూర్తిచే గెలుచుమాత్రమెకాదు, నగుమొగమ్మున గెల్చు దొగలరేని
బలుసాహసంబుచే గెలుచుమాత్రమెకాదు, మినుకుగన్నుల గెల్చు మృగకులేంద్ర
నలఘుదానంబుచే గెలుచుమాత్రమెకాదు, నళులగాంతిని గెల్చు నీరదమును

తే. సకలసద్గుణసౌందర్యసారమూర్తి, యనియు గుణనానముఁడు దెల్ప వినియు యీ మిమ్ము
మిన్నప్రహోభుఁ నీ విప్పు డొ కొమ్మలార కంటిమి గదమ్మ కన్నులకఱవు దీఱ

తే. బాపువలరాజుఁగన్నయ్యబాపురూపు, చాగురే రాజుకలల మించాగు రేఖ
మేలు నలరాజు సోయగ మేలు చెలువ, మమ్మ యీరాజు ప్రతిగాన మమ్మ యోచ

తే. అందమునను నింద్రనీలశుభాంగుఁ డౌదు, రింద్రనీలశుభాంగుఁడే యితఁడు గాన
చంద్రికిబోలినరూపుమాత్రంబె కాద, యా నెభూలోకదేవేంద్రుఁడంచు బొగడి

తే. నీకు గల్యాణమౌ రమణీయరూప, నీకు వంశాభివృద్ధి యౌ నృపకలాప
నీకు జయ మగు సాహసనిత్యభరిత, నీకు సామ్రాజ్య మగు మహనీయచరిత

శా. అంచున్ వేలుపుమించుఁబోణులు శుభోదర్కంబు గావించి దీ
వించన్ వారి బ్రియానులాపములచే వీడ్కొల్పి గోకర్ణభూ
పారించద్గ్రటి గొల్చి పశ్చిమసముద్రప్రాంతపుణ్యస్థలుల్
గంచున్ బోయి ప్రభాసతీర్థమున వేడ్కం గ్రీడి క్రీడించుచున్

కం. ద్వారకాపుర మంటికిఁ జేరు వనచుఁ, జెప్పఁగా విని కడుసంతసిల్లి కలదు
గాయఁక సుభద్రరూప రేఖావిలాస, విభ్రమంబులు గనుఁ జూడ్కి యుందుగాఁక. 77

అరచందమామ నేలిన, దొరగా నెన్నుదురు నెన్నుదురు చిత్తరికిన్
బరువంపు మొల్లమొగ్గల, దొరగా బల్కుదురు బల్కుదురు జవ్వనికిన్. 78

అలకలు నీలము లధరం, బెపగడము గోళ్ళు ముత్తియంబు లటంచున్
దెలుప మును విందుఁ జిలుకల, కొలికి తెలుం గెల్లఁ బూస గుచ్చినరీతిన్. 79

తే. అనుచు నాకన్యఁ గైకొనునాసఁ దగిలి, యతులకుశలయయాలగుదురయాదవులని
తనుదెలుఁగకుండవలెనవ్వలెనియు దెలిఁచి యనుచరజనంబు నందండ బనిచియుంద

సీ. మృగనాభితిలకంబు బగిబగి ల్లీలలా, టమునపై మృదుదూర్వపుండ్రంబు దీర్చి
తిపసియశాశేయధారేయ మగుకటి, కమునఁ గాషాయవస్త్రము ధరించి
శరణాగతాభసంగాయకంగైన, దక్షిణపాణిఁ గ్రిదండ మూని
రణచండకోదండగుణకిణాంకఁ బైన, వాకేల సనుఁగమండలువు దాల్చి

తే. యూండెఁ బోశాంతరసమెల్ల నుట్టిపడఁగ, నంగిసలసాంద్రతోసిసన్యాసియగుట
గద యూచితమెందునానవమడనమూర్తి, యుఁగనామణిఁ గొరిసన్యాసి యయ్యె.

పటులుండి గనదకోరిక, ఘటియించ హలాయుధుఁడు గాఁ దకూలుం
డటులైననేమి యఘటన ఘటనాచతురుండు గలఁడ కా హరి యనుచున్. 82

గోపాలనందనుఁ డా, గోపాలకచక్రవర్తి కోమలదివ్య
శ్రీపాదపద్మములు దన, లోపలఁ దీపాయ నంతలోపల వేగన్. 83

ఉ. సొన్న ప్రసన్న చేలఁ గటిఁజుట్టి కిరీటము మారిఁ గాల్చరే
మన్నియతోడఁ బట్టు చెనమానిక వక్ష్ణఁ జేర్చి వచ్చి చెం
త నిల్చె గునన్ యదువంశదుగ్ధవా

తే. వచ్చిరైవతకారామవాటి నిల్చి, కృష్ణుఁ డందిష్టగోష్ఠి నాకేయి కడని
యిచట నుండుము తానకాభీష్టమిపుడు, సేయుడువటంచుఁ జైత్యప్వసేయునిలిపి

ఉ. ద్వారక కేఁగి యందు బాధవర్గము బంధుజనంబు లాప్తులం
గోరి భజింప నుండి యొకకొన్ని దినంబులమీఁద భక్తమం
దారుఁడు వాసుదేవుఁడు ముదంబున రైవతకాచలోత్సవ
శ్రీ రచియింపఁగా వలయు రేపని మంత్రులఁ జూచి పల్కినన్. 8

ఉ. అప్పుడె వారుఁ దీర్పరుల నందులకున్ సమకూర్చి జాలువా
రొప్పులకుప్పలై మెఱయుచుండెడు మేరువులుం గుడారములున్
జప్పరముల్ వితానములు సర్వము నాయిత పెట్టి కానుకల్
దప్పలుగా సమర్చి గతిశ్రీవలె రైవతకాచలంబునన్.

చ. అపుడొకమాటఁ గంసరిపుఁ డానతియిచ్చెనొ లేదొ మంచిచో
క్కపుఁగపురంపుగిన్నియలు కస్తురివీణెలు రాశిగాఁగఁగొం
డపాడవు దెచ్చి వైచిరిచటన్ మఱి చెక్కినవస్తు లంటిమా
యపరిమితంబు లే మనఁగ నవ్విభుపట్టణభాగ్యసంపదల్. 9

తే. గంధమాల్యాభరణవస్త్రకలితు లగుచుఁ, గామినీరత్నములు దారుఁగలసి మెల
చనిరి రైవతకోత్సవంబునకు నపుడు, ీరు వారన కయ్యాదువీరువారు. 9

చ. కలయఁగఁ గెందిరిశాఖలికంబలెఁ గుంకుమఁ బూసిచూడు మో
హాలఁతుక నాదునే గ్పనినఁ బూసినయట్లనె లెస్సయున్న దే
బళి యని కేళిసరమణి పల్కిన నవ్వుమ శంబరారియ
క్కలిఁ గయిసేసి యేఁగిరి గిరిం గన నాదుచిరాంగు లిర్వురున్. 9

ఉ. రేవతిగుబ్బచంటిమకరీమయరేఖ లురఃస్థలంబునన్
భా[illegible]

క. ఆగతి నరిగి సమస్తజ, నాగతి రైవతికరిగిప హేమమహీలా
భోగము గన్నులపండువ, యై గాఢకుతూహలంబు [illegible] 96

ఉ. మున్నతిభక్తిఁ బూజలు సమున్నతిఁ దానొనరించి [illegible]
పిన్నికరంబులం [illegible] సేవలొనర్చఁగ [illegible]
[illegible] నన్నవరత్న [illegible]
నన్నలు రామకృష్ణులు [illegible] 97

క. చెలియలు సుభద్ర [illegible] నెలఁతలు [illegible]
దొలకరి మెఱపో యిది యని, [illegible] 98

ఉ. యాదవలిమాలికాభరణ [illegible]
రైవతికోత్సవాగతజనంబు [illegible]
[illegible] లతి [illegible]
[illegible] 99

తే. ఈకరణిఁ [illegible]
నొద్దవైభవ [illegible] 100

క. మును [illegible]
పెనగొన్న మహోత్సవ [illegible] 101

ఉ. చూడమె దేవతాసతుల [illegible]
చూడమె నాగకన్యకల [illegible]
చూడమె మర్త్యకామి [illegible]
పాడఁగ దీనివంటి [illegible] 102

క. చెక్కులజిగి [illegible] చక్కఁ [illegible]
చొక్కముగ దీనిఁ [illegible] సుజ్ఞానులకున్. 103

ఉ. కన్నులు దీర్ఘముల్ [illegible]
పున్నమచందమామ [illegible]
నున్నది మేలు [illegible]
వెన్నిక కెక్కువా [illegible] 104

తే. భద్రిమరకమనోహర [illegible]
తారకాహ్వ [illegible]
[illegible]
సజ్జముఖి యంట [illegible] 10[illegible]

సీ. ధారాధరము కన్ను దన్ని పుట్టినచాయ, నున్న దీబింబాధరోష్ఠి వేణి
జక్కఁదనపు బొమ్మ తొరికి నిల్పినజాడ, నున్న దీనవలావణ్యాధరములు
చిన్నిపాప్రియఫణశ్రేణిఁ జెవులు వట్టాడించుఁ గతి నున్న దీరామకన్నుదోయి
నల్లచీమలబారు నడుము దాఁకినవీఁక, నున్న దీచెలువంపుఁగన్నెయారు
తే. విపులపులినంబు కన్నకుఁ బీఁగ నొత్తు, నందమున నున్న దీమందయానపిఱుఁదు
దీని కెన రైవతకమునఁ గాన మామ, నోజవజాఁగి యీజగన్మోహనాంగి.
క. సైకము నడుము విలాసర, సైకము నెమ్మొగము దీనిమృదుమధురోక్తుల్
సైకముఁ దగదు సన్నవరా, సైకము లోనెల్ల మెలుబం తిది బళిరా. 07
ఉ. ఇత్తరళాక్షి మేనిజిగి యేలిక మేలికడానిపైఁడికీ
గుత్తపుగుబ్బలాఁడిజడకూఁకటి చీఁకటిమూలదుంపకీ
పుత్తడిబొమ్మకన్నుఁగవపోలిక వాలికగండుమీలకీ
చిత్తరిముద్దు నెమ్మొగము పిన్నమ చందమామకున్. 108
తే. కామినీమణినిడువాలుఁగన్నుఁగవకు, నెన్నికకు రానితొగ లేకు లీడు సేఁక
తగదు తగ దిఁక వలినపత్త్రంబులందు, నీడగునొ యేమొ నూట పేయింటనొకటి
క. మహిలో సరి గలదా యీ, మహిళోత్తమపంబు మేనిమహిమకుఁ దలియన్
మహికుందనపుసలాకన్, మహిఁ గాకగరేఖ మించు మించుచు మించున్. 110
సీ. కలిగెఁబో యీయింతికులుకుగుబ్బలఁ జూడఁ శీతశైలాదుల సేవఫలము
కలిగెఁబో యీనాతివళులయందముఁ జూడ గంగాతరంగముల్ గన్నఫలము
కలిగెఁబో యీరామకనుబొమల్ పొడంగ, మనుధనుష్కోటిలో మునుఁగుఫలము
కలిగెఁబో యీభామకటివిలాసముఁ జూడ, భూప్రదక్షిణము నల్పుటకు ఫలము
తే. తోడుతోడనె యిటులు చేకూడవలదె, తన్వి దీనంగ నింక నీతన్విఁగూడి
సంపుసంభోగసల్లాపసరణిఁ దేలు, నాఁడు గా ఫలియించుట నాతపంబు. 111
క. అనకొనియాడుచు నుండన్, వనితామణి నంత నుత్సవము చేసి పురం
బున కన్పుచు మాయామునిఁ గనుఁగొని యావాలి నితాంతకౌతూహలియై. 112
తే. అతని నుత్తమయతియకా మతిఁ దలంచి, వినయమునఁ జేరి సాష్టాంగపినతిఁ జేసి
స్వామి యెందుండి యిచటికి వచ్చినారు తీర్థయాత్రగ నది యెల్లఁ దెల్పుఁడనిన
క. హిమశైలసేతువులను, మధ్యమునం గలనదులు నిధులు నాశ్రమములు దీ
ర్థములుం దాఁ గనుఁగొన్న వి, కరిమమునఁ దెలుపం బరిమోదరపరవశుఁడై.
మ. కలిగెన్ భాగ్యవశంబునం గనుఁగొనంగా మిమ్ము మమ్ముం గృతా
ర్థులఁ గాఁ జేయఁగ నాత్మలోఁ దలఁచి చాతుర్మాస్యమిచ్చోటనె

సలుపం గావలె స్వామివా రని నమస్కారంబు గావించి తా గ్రం
జలిర్తో వేఁడిన సమ్మతించెఁ గుహనాసన్యాసి యుల్లాసియై 115

తే. చెలువ నేత్రవిలాసంబు చెవులు సోఁక, బాలకుచలీల రొదఁజాలఁ బట్టి క్రాల
గలికి నెఱివేణిచలనంబు కాళ్ళఁ బెనఁగ, నవలఁ బోలేక నిలచె నయ్యర్జునుండు.

క. కీరియు నిటులాడె నా, కీరియు నన్యోన్యసూక్తిసితమానసులై
పోరానకూర్మి నుండఁగ నా రాముని కడకు నంత హరి సమరించెన్. 117

క. చనుదెంచిన స్వాములకున్, వినయము గావింపు మిచట వీరల నిలువుం
డని నార మపవనంబున, ఘనిచి మనసుభద్ర సేవ కొఱకుపు మన్నన్. 118

తే. వయసువారును జక్కనివారు వీరు, మనసుమర్మంబులేమియు మనకుఁ దెలిసి
యున్నయవి గావు సేవకు నుపదగునె, కన్నె నడిరేయి మెలిసికొమ్మన్న నరదు

క. వీరు మహాత్ములు ఘను లవు, దారం బగు నిట్టి ఫండసంయములకు మున్
గోరిక చెయఁగఁ గన్యలె, గారో శుశ్రూష సేయఁ గాఁ దగువారల్. 120

ఉ. నెమ్మది సంశయింప కిది నీవొనరింపు మటన్న నట్టి కా
మిమ్మని యామునిప్రవరుఁ గృష్ణుఁడు దోడ్కొని ద్వారకాపురీ
శెమ్మొనరించి యంతఃపురిఁ జయ్యనఁ జెల్లెలిఁ బిల్చి నంపి రా
వమ్మ సుభద్ర నీయభిమతార్థము లెల్ల ఫలించు నియ్యెడన్. 121

శా. కామాదిస్ఫురణంబు లెల్ల నడఁగంగాఁ జేసి ధన్యాత్ములౌ
స్వాముల్ వీరలు వీరికిం బాదపురేవన్ సేవ గావింపు మెం
తో మోదంబున నానతిచ్చి బలభద్రుండే నియోగించినాఁ
డేమో చెప్పితి నంచు నుండెదవు సుమ్మీ నీమదిన్ సోదరీ. 122

క. అని తత్కన్యాంతఃపుర, వనవంజులకుంజవనమునఁ గుహనా
ముని నుండఁ జేసి చలికెన్, వెనరు మదిం బొదల రుక్మిణీసత్యలతోన్. 123

తే. ఆతఁ డెవ్వఁ డెఱుఁగుదురె మీః మతిలోన నయుండ నిందు మునకుందవష్టం
బ్రతిమ యగుసుభద్రికునై, యతివేషముఁ బూనియున్న యర్జునుఁడు సుఁడీ.

క. తనమదిలో నితఁ డర్జునుఁ, డని తెలిసి సుభద్రసేవ కరుగక యున్నం
జని మీరతనికి భోజన, మొనరింతురు గాని యారకుండెదరు సుఁడీ. 125

మ. అతనిం బూజ లొనర్పఁ డిప్పుడని నెయ్యం బొప్ప గోపాలుఁ డా
నతి యీనర్మిలి మెచ్చి కిన్నె నిన్నుఁగని యొన్నా శ్లోకదా యంచు వ
చ్చితివా యన్న కిరీటి కూర్మి కలదా చెల్లెంద్రపై నంచుఁ ద
త్పతు లేకాంతమునం బ్రియోక్తులను బూజల్ సేసి వీడ్కొల్పినన్. 126

తే. అన్నరుం డంత శ్రీకృష్ణుఁ డున్ననగరి, సరసఁ గొన్నియరాణివాసమున నమరు
కేళివనలోన నవరత్నకీలితంపుఁ బగడిశాకులచన్నియుప్పరిగలోన. 127
తే. తెలివలెవంకబొమలును దెలుఁగువాఁడి, చూపులను జూచితనచేతినూటికోసి
యుత్తరీయాస్యమును సవరించి చిట్టిసుమళి, శాసనుం డనఁజెలిమీఁదియాస నుండె.
క. అందుండి మనసులోఁ ..., సుందరుం ... గతి నొనర్చుకొనలతి కతఁడా
నందమును జెందు ... వెఁగఁ, గొ... గారాబు చెలులు గొల్వఁగ నంతన్. 129
ఉ. చందురుకావిపావడపసాపిరుచుల్ సరిగించుఁజీరపైఁ
జిందులు ద్రొక్క వేణి కటిసీమపయి న్నటియింప జా వా
యం దెలు మ్రోయ జంటిరవికింటి పిక్కటిల్లఁగాఁ
జందనగంధి వచ్చె రథసమ్ముఖ నమ్ముని ... సేవకున్. 130

ఉ. వచ్చిన దానిఁ గాంచి తలవంచి జపంబు నెపంబు పెట్టి శ్రీ
వ్వచ్చుఁ డొకింతసేపు తనవంకఁ గనుంగొనకున్న మెల్లనె
యచ్చట నిల్చి నయంబునఁ జేరి కుచంబు లొరగా
హెచ్చినభక్తి మ్రొక్కి యనియం జెలిఁ యంజలిఁ జేసి యింపుగన్ 131
ఆ. ఓమహానుభావ యేమి గావలె దేవ, పూజ కిపుడు పత్త్రిపుష్పఫలజ
లాదికములు దెత్తునా యనవుడు నట్ల, సేయు మనుచు నతఁడు సేయి నూప.
సీ. తనయరుణాధరంబునకు సాటి యన్న, గమణ సేజేచి పల్లవములు గొన్ని
తనతనూసౌరభంబునకు జోడైయున్నచందాన శాకకి పుష్పములు గొన్ని
తనమధురాలాపములకు దీటైన యన్న, పగిది చుగసీ తియ్యఁబండ్లుగొన్ని
తనలేనగవు లేటకును బాటి యిటు యన్న, పోల్క దేటచి హిమాంబువులుగొన్ని
తే. పత్త్రిపుటికావిధూపలపాత్రికలను, దెచ్చి వినయంబుతోడ నందిచ్చె నపుడు
పసిఁడిగాజులమిసమిసల్ పైకిఁ బొలయ, జకితబాలమృగీచళశోకిత నయన.1 33

ఉ. గంటనిపేర్మి మేను పులకించెఁ గిరీటికిఁ బూలొసంగి వా
ల్గంటి గిలుక్కనం దయగఁ గమ్మని కస్తురిశావి గ్రిమ్ముకో
గింటెపుగబ్బిగుబ్బలజిగిన్ వెలిజిమ్మనొయారిజల్లుప
య్యంటచెఱం గొకింత దనయంగముపై నటు సోఁకి నంతటన్, 134
క. చేసె జప మతఁడు గడువి, శ్వాసము చెలిచూపుబేడిసలపై నిగుడన్
జేసినయది జపముల్ మఱి, వేసినయది గాల మనుట వృథగా కుండన్. 135
తే. భామమోమునవేల్పులరూపంబుఁజూచిముదితయెడఁబాయకుండెడుమూర్తిదలచి
రమణి మైసగ మైననిగ్రహము నెంచి, పోవ్రుమని వేఁడుకొను దేవపూజకేళ

తే. వినతిఁ జేసిన భిక్షు గావింపుఁ డనిన, మాఱు నడ్డింప నివి దుర్తుమా యటవ్వ
బల్కు నారాయణా యనుభాషణంబె, యల నిజాలకు సన్న్యాసివలె నతండు, 137
క. భయభక్తుల నిటు లాకృతి, కియతి గ్రామణికిఁ గన్యకామణి శుశ్రూ
ష యొనర్చుచుఁ గొన్నాళ్ళకు, డి యొకానొకనాఁడు తనదు డెందములోనన్.
ఉ. వాసవిరూపచిహ్నములవార్తలు మున్ వినియుండుదుం గదా
యాసాబ గల్ల నేఁడు గన నయ్యెడు శిరలయందు నైన స
న్న్యాస మసంగతంబగుమహానుకుమారుఁడు రాకుమారుఁ డీ
గాసికి నోర్చునే కలయ గా మతి మానిసిఁ బోలు మానినుల్. 139
క. అని సంశయ మొకయించుక, యూను లే కెప్పటివడువున యువతివతంసం
బనువుగ నతనికిఁ బూజన, మొనరింపుచు నుండె నంతికోద్యానమునన్. 140

సీ. కరము సాఁచి నవాంబుకలశ మీ విడినడ్డ, కుంకుమాంకపుముద్దుఁజంకె మెఱపు
ననఁలు దేఁ బోఁ గాన్పఁ బెన గునంచనదల్పఁ, జూపుజంకెనవాఁడిచూపు బెళుకు
పూరెమ్మవంచుచో జాఱుపయ్యంట దాఁ, గిలిమూఁతలాడుగుబ్బల బెడంగు
పాలతి కారెూ పండో పోయినసని యన్నఁ, జిలుకుమాటకువవ్వుసోలపుఁ దేట
తే. మఱియు మఱియును జూడ నే మనసువాత్స, నారికనుమఫలంబున దేరఁ బనుచు
దొలుతటివి చాల వని యావధూలలామ, నే మనఁగ వచ్చునివ్వచ్చు నేమమింక
తే. తెమ్మ బంగారుకుండజలమ్ము లనుచుఁ, దెమ్ము లతకూన మంచినుమమ్ములనుచు
దెమ్ము బాగైనకొమ్మఫలమ్ములనుచు, మించుబోణిని నేనుపుమించఁ బలుకు. 142
క. తుమ్మెదవలె నున్నది యటు, గిమ్మని నెఱకొప్పు నిగరి బ్రిమసితిఁ దరుణీ
కరిమ్మవిరినల్లగలుం వని, కరిమ్మఱి మఱిపెట్టు గన రాకుండన్. 143

క. నిద్దంపుమేలిసొమ్ములు, దిద్దినకస్తూరిబొట్టు దిలచల్వలు నై
పొద్దోకసింగారముతో ముద్దియ చనుదేర మిగుల మోహాతురుఁడై. 144
చ. బలిమిని బట్టఁగాఁ దివురుఁ నొప్పక యిట్ల టన్నచోఁ
బలువు రెఱింగిరేని నగుఁబాటని కొంకుఁ దలం పెఱుంగకే
కలయఁగఁ జూచుటల్ తగవు గాదని యుండు నతండు కాంత నె
చ్చెలుల నొకింత పాసి తనచెంత మెలంగుచు నున్నవేళలన్. 145
చ. అట జగదేకసుందరికి నై యతివేషముఁ బూని వచ్చి నాఁ
డఁట తనచేయుభాగ్యమున నప్పువుఁబోణియు చెంత సేవ సే
యుట కని వచ్చియుండు నఁట యొక్కొకపట్టున నొంటిపాటు నా
నఁట యతఁ డెప్పు డెప్పు డన సంబ్రమమే మనఁ దుత్తతించుచున్. 146

ఉ. సుందరి రానిచో నెదురు సూచుచు నట్టె వచ్చుచో
నిందునిభాస్యచక్కఁదనమే కని చొక్కుచు నుండఁ బట్టె నీ
వందడి చేతనే యరుగ సాగెను బ్రొద్దిక వేగ యెప్పుడో
సంధ్య జపంబు నర్చనను సల్పుట కాకపట తిరిగి దండికిన్. 147

తే. చెలువ నెమ్మోముఁ గని జపావృత్తి మఱచెఁ
దరుణి లేఁగౌను గని హరిస్మరణ మఱచెఁ
గడమ యున వేస మొక్కటియాతఁ డొక్క
మఱచె నన్నియును నాకృతి మఱిదండి. 148

మ. ఒడలు ప్రాఁకు నోయారి జూడ జవరాలోర్ద్రన్ మెలంగన్ గగు
ర్పొడుచుం ముద్దులగుమ్మ గంధకుసుమంబుల్ చేతి కందిచ్చిన
ప్పుడు వ్యాపారము లన్నియున్ మఱచు నప్పూఁబోణి రాకుం జింతన్
గడచి సౌఖ్యమహోదయంబుల గాంచెన్ గన్పట్టు రాచూలికిన్. 149

క. ఆనందబాష్పములచే, స్నానము వధూమోహభావనతవలనఁ దపమౌఁ
దాన తలపోయువానికి, స్నానం బేమిటికి వేఱె జప మేమిటికిన్. 150

క. ఈరీతి నుండ నొక నాఁ, డా రాజకుమారి యతని కాహార మిడన్
జేరి తదారామంబునఁ, గూరిమి నెచ్చెలులు వెంటఁ గొని తేరంగన్. 151

క. వన లలనామణి బంగరు, పస లల దొంతరలు డించి పనయము మదికిం
బొసఁగఁగఁ గంకణరవములు, పొసఁగఁగఁ నాసి రసాన్నములు వడ్డింపన్.

చ. చిలుకల కొల్కి వే యొడను చేయుడి గొల్వెను జాలు చొప్ప నిం
పులు దులకింపు చుండు భుజమూలరుచుల్ జిలుఁగుంబయంటలోఁ
గులుకు మిటారిగబ్బిచనుగుబ్బలుఁ జూచు టెకాని క్రీడి క
ప్పలి మతి లేదు భోజనము మీఁదియపేక్ష యొకించుకేనియున్. 153

తే. రమణి యొయ్యారములపైఁ బరాకు చేతఁ
దవి యెఱుంగఁడు వడ్డించునవి యెఱుఁగఁడు
భోజనము సేసి లేచె నా రాజసుతుఁడు
తృప్తి యేరీతి నుండెనో తెలియరాదు. 154

క. అపు డతిరయమునఁ బన్నీ, రపరంజి పసిండిగిండి యందుం గొని తాఁ
జపలాక్షి తెచ్చి యొసఁగం, గపటపు సన్న్యాసి ధౌతకరపంకజుఁడై. 155

క. నిగనిగని చంద్రికాంతపు, జగతిపయిం గూర్చుమండ జవ్వని విసురన్
జగజంపుఁ గంబపుఁ జాటున, మొగ మించుక గానిపింప మురుస్త నటింపన్

శా. కంగుల్ దీరిన హైరణీఘటిక చన్నట్టంటి రాణింపఁగాఁ
చెంగల్వల్ నెఱికొప్పునందు నొఱపై చెంతం గుబాళింపఁగా
బంగారందియ ముక్కునం గవిచి పైపై నంచ యల్గింపఁగా
సింగారం బగుముద్దుఁ జిల్కలకుఁ జేగోడు వాదోడుగన్. 157

తే. ఏకతంబున వసియించి యిట్టులుండ
మదనమదనాగవలమాన మానసంబు
రుహాఁడు పురుహూతసుతుఁడు చేరువునఁ బలికె
నాతికోరాత్రిఁ గోరిఁగంటఁ జూచి యపుడు 158

తే. చెలువ నిను రాజకీరంబు చెట్టనట్టె, గలికి నిను రాజహంసంబు కాలుద్రొక్కె
మంచికకునంబు లివిగో నామాటఁ గూడు, కన్నెయీలోనఁ బెండ్లిగాఁగలదు నీకు

క. అనవుడు లజ్జావనతా, ననతామరస యయి వీరు నాఁగ మహాత్ముల్
తనజేసినసేవకుఁగా మాన మలర వచించెఁ గనుచు మది నుత్సుకయై. 159

తే. తరులు కెంపులబోగడుల నెరయా గ్రొవ్వి
నిక్కఁజను గుబ్బలఁ బయ్యంట చక్కఁ జేర్చి
పలికెఁ గలకంఠ మోమునఁ దలిరి నొలుక
ముత్తియపుముంగఱ యొకింత మోఁగఁగదియ. 160

మ. అవుఁగా మీరిట మున్ను గన్గొనినచాయ ల్లేవుగా నాఁటనుం
డి విశేషంబులు గొన్ని మమ్ము వడుగన్ వేడ్కయ్యెడు న్నాకు నె
య్యావి గన్గొంటిరి పుణ్యభూమి లట రాజ్యంబుల్ మనోజ్ఞంబులె
య్యావి యేయేపురముల్ గనంబడియె మీ కందంద మార్గంబునన్. 161

క. మీరిందఱిపరిస్థుఁ గనినారా పాండవులఁ జూచినారా సుఖులై
వారందఱు నొకచో నున్నారా వీరాగ్రగణ్య నరు నెఱుఁగుదురా. 162

సీ. ఏగుజంబులవాఁడు మృగరాజమధ్యంబు, పుడికిపుచ్చుకొను నెన్నడుమువాఁడు
నెఱివెంట్రుకలవాఁడు నీలంపునికరంబు, మెఱుఁగుఁజామనచాయ మేనివాఁడు
గొప్పకన్నులవాఁడు కోదండగుణకిణాంకము లైనంజేతు లమరువాఁడు
బవిరిగడ్డమువాఁడు పన్నిదం బిడి డాఁగ,వచ్చు నందపువెన్ను మచ్చవాఁడు

తే. గరిగరనివాఁడు నవ్వుమొగంబువాఁడు, చూడఁ గలవాఁడు మేలైనసొబగువాఁడు
వాని మేనత్తకొడుకు గావలయు నాకు, నర్జునుండు పరాక్రమోపార్జునుండు.

క, తడవారఁ భూప్రదక్షిణ మడరింపఁగ, బోయి యామహామహుఁడు పదం
బడి పుణ్యస్థలముల నెన్నఁడు మీరందందు నరుగ నరుఁ గానరు గా. 165

క. అన విని సమస్తభూములు, గనినారము తీర్థయాత్ర గావించు నెడన్
గనుగొనినారము సంక్రందననందను ననిన మాద మెదం జెన్నొందన్. 166

ఉ. ఎచ్చటఁ గంటిరో నిజయోష నిక్కువ నిక్కువ మానెఱాఁడుగా
యిచ్చటి కంచుఁ గోరికలు నిక్క లెత్తరసోక్తిఁ బల్కఁగా
నొచ్చెము లేని కీర మెద నూరఁగ సాగ వెంటనే
వచ్చనితోంటివాడ ఇపుడు పైఁదలిపైఁ బలిరాకుఁ గైదువుల్ 167

ఉ. కోమలి యాగతి స్మృడిఁ దగుల్పడఁ బల్కిన నవ్వు నిర్జర
గ్రామణిసూను మీరెచటఁ గంటిరో యింటిపి కన్నమాత్రమే
యే మని చెప్పవచ్చు నొకయించుకి భేదము లేక యాయనే
మే మయి యున్న వారము నమీ నికచాఁబు పత్రిలోచనా. 165

ఆ. తీర్థములను గ్రుంకి దేవతా సేవలు, చేసికొనుచుఁ బెక్కువాసరములు
గూడి యతఁడు మేము గోకర్ణమున యుంగు, లుంటి మనిన మచ్చెకంటి యలరి

క. యెక్కడి గోకర్ణం బన, నిక్కడికి దెంతదూర మింతకు నతఁడే
చక్కటికి వచ్చునో లే, కక్కడనో యుండి యవలి కరుగునొ చెప్పుఁడా. 170

క. అని రాజవదన మాటికి, ననురాగము తేటపడఁగ నాడెడు మాటల్
విని దేజేరాజకొమరుఁడు, వనజేక్షణ కనిరె వలపు వడ్డికిఁ బాఱన్. 171

క. వేమారు గ్రుచ్చి గ్రుచ్చి పడే మీ వడిగెడవు మన సాకించు నీకా
భూమీశు మీఁదఁ గలదో, తామరసదళాక్షి నాకు దాపక చెప్పుమా. 172

ఉ. అక్కలబలోడ మంత్రమునం దిటు వేగ గానసెంతయున్
నిక్కము గాగ తెల్ప దగు నీ కటు లైన సురేంద్రసూతి యా
దిక్కున నున్నవాఁడనుచు దెల్పెదవోడనే మాటలాడకే
యెక్కడ బోదువో యని మెకించుక సంశయ మయ్యెడుం జెలి, 173

క. అకవ్వడి యతిరూపము, శకొని యున్నాడు నీకు జెంతసె యెన్నా
ళ్ళకు అలదు వచ్చి యుండెను, నీకీలక మించుకైన వెలుగవుగా. 174

క. నీకై తపంబు జేసెద, నీకై వడి దాపలేని యే నర్జునుడున్
లోకోత్తరశుభలగ్నం, బో కోమలి నేడు గొల్లలాడగూర్పగ దే. 17

ఉ. నా వని యానిలకచ నవ్వ్య మొగంబటు గొంత వంచి యెం
తే వెలు నివ్వాలన్ మునిని యాతని బార్థుని గానొకింత మున్
భావమునం దలంచియును నమ్మక యమ్మక చెల్ల యూరకే
సేవ లొనర్చుచుంటి నని సిగ్గున జిగ్గని లేచి పోవగన్ 17

తే. ఏల పోయెదు నిలు నిలు బాలయనుచుఁ
జెలువనగవు నెమ్మొగంబునఁ జెంగలింపఁ
దమకమున లేచి మరలేచి తత్కరాంబు
జం బొడిసి పట్టెఁ జేసాఁచి సవ్యసాచి 177

క. పట్టినమాత్రిన దేవకి, పట్టిక రాబ్జము లలాటపట్టిక చెమటల్
వెట్టె గగుర్పొడిచెం జను, కట్టాకయినుమంత వీఁడె గట్టుంగొంగున్ 178

క. మరుఁ డపుడు జేసితూపులు, ధరియించియు నేమి చెప్ప దయణి న్నరునిన్
సరికోలలఁబడ నేసెన్, గొరవంక రొదల్ చెలంగ గ్రొన్ననవింటన్ 179

క. అరీతిం జేపట్టి వ, రారోహన్ వేఁదిమీదికై రాఁదిగువన్
సారము వెస నరుగక యొ, య్యారముగా సమ్రివడ నరియై యుండంగన్ 180

క. ఏ మును చూచి యెఱుగ నిను, నీ మును నాఁ జూచి యెఱుగ నీవును నిపుడీ
ప్రేమలు వినుకలినేపై, పై మన కిర్వురకుఁ బర్వెఁ బర్వేందుముఖీ 181

ఉ. శారికపారికంకణము సద్దున కంటుట గాదు కేలు మం
జీరఝుళంఝుళధ్వనికిఁ జేరుట గాదు పదంబు లంచవా
గ్ధోరణిమాధురీమహిమకున్ శుక మానుట గాదు చెక్కిలో
సారసగంధి నాకొఱకు సారెకు వేడెడుజాడ లన్నియున్ 182

క. చిలుకలకొలు కిది నాతో, బలుకం గాఁగొంత సిగ్గుపడియెడు ముంజే
చిలుకా నీతో నైనను, బలుకంగా రాదె పలుకు బంగారట వే 183

మ. రతికిన్ భారతికిన్ వినోదకథలం బ్రాగల్భ్యమున్ జూపి త
త్కృతులం గూరిచి మాటనాసి గను పెద్దల్ గాగ మీవార లా
చతురత్వం బిట గొంత గానబడ నీచంద్రాననన్ గూర్చి సన్
బ్రతికింపం గదె ముద్దుగీరమ సుధాబంధూభవద్గీరమా 184

చ. చంపకగంధిమోహి సరసం బగుబింబ మటంచు వట్టితే
లింపు టెలుంగుతో దమి దలిర్పగ బల్కి సఁజెక్కుగీటి ని
న్నింపుగ ముద్దుపెట్టుకొని యెన్నఁడు మన్నన సేయ నున్నదో
పెంపుడుఁజిల్క నిన్ను దనిపింతు సుమీ చెలి నన్ను నేలినన్ 185

క. అని కేళిశుకముఁ బలికిన, మన మలగం గలికి వలికె మాటలతియ్యం
దన మింతం తన గూడని, తనయధరసుధాసమగ్రతం దెలుపంగన్ 186

తే. మేరలా యివి మీయంతవారలకును, బెద్దలున్నా రెఱిగి వారె పెండ్లి సేయఁ
గలరు వేగిరపా టింత పల డటంచు, విన్నపము సేయరాదయో చిన్ని చిలుక 187

తే అని యుచితోక్తి వెలయఁగ నాడునాఁడు, రసికముద్రికు మిగుల మానసము గరఁగ
హెచ్చయిం బ్రేమ యగ్గలంబై చెలంగ, నవ్యధూటి నొడంబడఁ జను గిరీటి 188

క విూనా రెఱుఁగట గొన్నఁడు, గానించుట గొన్నఁ డింక గళ్యాణంబున్
నీవేల జరుపు డనెను, యావే మాఱుడ కిందు రాకేందుముఖీ 189

సీ నన్ను గాంధర్వంబునను పెండ్లి యాడవే, సిగ్గేల వడియదే చిగురుబోణి
రతిఁ దేల్చి మదనసామ్రాజ్య మేలింపవే, శల యేల వంచెదే జలజగంధి
చెలులు వచ్చెదరు నాతలఁపు లీడేర్పవే, తడ వేల చేసెదే ధవళనయన
మది నిచ్చగించి నామనవి యాలింపవే, కడ కేల పోయెదే కంబుకంఠి
తే మనను దాపంగ నేటికే యనుపమాంగి, చలము సాధింప నేటికే చంద్రవదన
మాఱుమాటాడ వేటికే మధురవాణి, చింత సేయంగ నేటికే దంతిగమన 190

క గబ్బిమరుఁ డౌఁజెఱుఁగక, గొబ్బునఁ బైఁబడును నీవు గూడని వార్తల్
నుబ్బునఁ గాంగ్యం బెఱిఁగఁ, నబ్బిగ్గెకు రాక పూర్వతను బిబ్బోకా 191

క మీఁదన్ కనకసాగర, మీఁదెద గలవా లతాంగి యే మెఱుఁగ వయా
యాఁగా డన్నను మదనుఁడు, కోఁదా మనువాఁడు బిగువు కొనసాగునొకో. 192

క ఏలే యాశాఖ్యాకృతి, యేలే నా లేయాకరముఖీ చూడవయా
యేలే శైలేయస్తని, యేలే బాలేందునిటల యే లాఁతివఁజే 193

సీ ఆహార మింపొకుచాగ్రిమానక యున్న, నాహార మింపుఁగా దబ్జవదన
చెఱకుఁబా లొందన్రవాతెఁ యీని నంగంత, నెఱకుఁ బాలౌదునే చిగురుఁబోణి
కళలు డేరెదు నిమ్మెగంబు ము దిడి కున్న, గళలు దేరవు నమా కంబుకంఠి
వలకేలనిదురమున నలరింప కున్నను, వ్వాల రే నిదుగ రాదు కలువకంటి
తే నేఁడు గాదు గదే ప్రేమ నీకు నీకు, నాటి యున్నదిఁ మన జిన్ననాఁటినుండి
యిటుల నేకాంతసమయ మెన్నఁటికి దొరకు, నేల తప్పించుకొనియెదవే లతాంగి

మ అని బాహాపరిరంభసంభ్రమరసాయత్తైకచిత్తంబునన్
దా వీక్షింప నెఱింగి యందయలమోహితన్ గేకినుల్ రా సఖీ
జను లేతెంచి గటంచు వే మొఁగిహస్తంబున్ విడంజేసి నే
ర్పునఁ దప్పించుక పోవ భూవరుఁడనుం బూఁబోణికిం గ్రమ్మఱన్ 195

క కలహంస కేకిశుకములు, పిలకల నే తేర నీవు పెంచిన వనితా
తలఁచెదవు మరుఁడు పైఁగా, వలిఁ బెట్టిన రెఱింగి తిరుగు వనజాతముఖీ

క విరిదమ్మికలువకొలఁకుల, దొలఁదెమ్మెర లోలయా వాని నిగఁ బోయుచు నో
చెలి జామ్మని శరహాలకుల, చలదమ్మ ఘటించొ దుమ్మెదలది మ్మిచటన్ 197

శ్రీ

విజయ విలాసము.

తృతీయాశ్వాసము.

శ్రీ ధుర్యశౌర్యధైర్య
క్షాత్రధరమూర్ధన్య సూదిగర్భేశ్వర వి
ద్యాదికవితరణదీక్షా
రాధానుత యచ్యుతేంద్రరఘునాథనృపా.

తే. అవధరింపు కథాకర్ణనాతివేల, హర్షులైనట్టి భవ్యమహర్షులకును
తతనమస్తపురాణకథాశతాంగ, సూతుఁడై విలసిల్లెడు సూతుఁ డనియె. 2

క. ఆరీతి నంతిపురమున, నారీతిలకము సఖీజనంబులు గొలువన్
జేరినపిమ్మట మదిలోఁ, గూరినపిమ్మడి విరాళిఁ గొని నరుఁ డుండెన్. 3

తే. కృష్ణసనుమతి రుక్మిణీకీరవాణి, వచ్చి భోజన మిడఁ దల వంచి యగ్గ
లంబయినచింతవలసెయుల్లమి నతండు, సొగటులను బోయి కసిగాటులుగ భుజించె.

తే. మునుపు మైఁపడు సంతోషమునఁ భుజింప, వెనుక మైఁపడు చింతచేతను భుజింప
శాలకడ నున్నయప్పు డెడఁబాసినపుడు, నొక్కతీరయ్యె భరతవంశోత్తమునకు. 5

ఉ. ఎక్కడఁ జప్పుడైనఁ దగ నేక్షణ వచ్చె నటంచు లేచు నే
క. చక్కఁ దనెక్కుమన్న సలజన్వని మై సిరి యంచుఁ జూచు న
దిక్కున నల్కుడైన సుదతీమణి వల్కని యాలకించు నే
ర. మ్మక్క కిరీటి మోహసముదగ్రత నే మనవచ్చు నయ్యెడన్. 6

ఉ. చక్కెర కెంపు మోవిఁ గని సారెకుఁ జిల్క మొగంబు వేఁడఁగాఁ
తే. జొక్కపుఁజిల్వకప్పుజడఁ జూచి మయూరము లట్టు సాఁచఁగాఁ
జక్కనితమ్మిపూప వడుగుజాడలఁ గన్గొని రాజహంసముల్
తొక్కుడుపాటు చెందఁగ వధూమణి వచ్చుట లెంచు నెమ్మదిన్. 7

తే. మారుతమ్ములవాడికి మలయకూట, మారుతమ్ముల వేఁడికి మట్టు మీఱు
శా. చంద్రకిరణమ్ములకు శుకశారికాళి, చంద్రికిరణమ్ములకుఁ జాల జలదరించు. 8

ఉ. విరహకాలంబు గెలంపఁ గలతీరులు వీ గని తమ్ముఁ జేరన
య్యూరకు చవాలుఁజూపులకు నోడుటసంకము కాఁగ మానముల్

హారిణముపట్లనే తమకరాంకులు నోడెనొ కాక బాలికన్
గరఁచఁగ రాదె యేల నరుఁ గాఁచెద రీమకరైణలాంఛనుల్. 9

క. ఇన్నాళ్ళు సేవ సేయుము, నన్నదియుం బోయె నేఁడయో కౌఁగిలి యి
మ్మన్నంతఁ జదువఁ బెట్టఁగ, మున్న మరియుఁబోయెననుట హో నిజమయ్యెన్.

తే. అంటిపురమున కరుగుచో నింత తిరిగి, యోరగాఁ జూచునపుడు శృంగారరసము
పారముగ నుబ్బఁ జూచెత్తె నాటి దాని, చలమనోహరలోచనాంచలము చెలమ. 11

సీ. అర్జునుం డను పేరె యాని తెల్పినంతనే, మిట్టి మీఁదై పడె మెలఁతచూపు
గాండీవమునఁ బెండ్లి కమ్మనునంతనే, పచ్చకప్పుర మయ్యె భామపలుకు
బలిమిమైఁ గొటంగఁ దలఁచినాననే, యొకబండి కల్లయ్యె నువిదపిఱుదు
సొలపుఁగొయ్యెదఁ జేత మాఁతు నన్నంతనే, పచ్చపూసాయెఁ బో పడఁతియురు

తే. పేరు వివరించి నే నేల పేల నైతిఁ, గోర్కి యెఱిఁగించి నే నేల గోల నైతి
బలిమిఁ జేసి నే నేల యలుటఁ బడితి, బల్తిగనిపించి నే నేల పలుచనైతి 12

సీ. తెలుపు కస్తురిచుక్క దీర్చి వచ్చిన చుక్క, గీఱునామము నాఁటి తీరుగాఁ
దస్వాంగి వలిపంబుఁ దాల్చి వచ్చిన యింతి, వస్త్రె కట్టిన నాఁటి చెన్నుఁ దన్ను
వాల్గంటి కీల్గంటు వైచి వచ్చినచెల్వ, జడ యల్లికొనునాఁటి సరవిఁ జౌరు
నొయ్యారి మెఱుఁగుసొమ్ముల వచ్చినపటు, మణిభూషలిడు నాఁటి మట్లుఁ దిట్టు

తే. నాతిరాయంచగుమిగూడి నడుచుమురువు
చెలులు గొల్వంగఁ జనునాఁటి సొంపు సలఁపుఁ
జక్కఁదనములపోఁగైనచందమునకి
నిచ్చలపుచూపు లెప్పైన నింపు నింపు. 13

ఉ. మిక్కిలి తేఁటిమాడి మెఱుమిట్లులు గొల్పఁ జరించునప్పుడ
మ్మక్క దరుక్కనన్ మెఱసిన ట్లగు నే మన వచ్చు నద్దిరా
చొక్కపుఁబైఁడిబొమ్మ యనుచున్ జను లాడిన నాడి రింతెకా
కెక్కడిదో యి పో యలమ్ము గేశుణ మేనికి నక్కడానికిన్. 14

ఉ. చిత్తజుఁ దల్లి తూపుమొనచేసినఁ జేయుఁగ నిమ్మ పై ధ్వజం
బెత్తిన నెత్తనిమ్ము వచియుంచెదఁ గల్గినమాట గల్గగా
నత్తరళాయతేక్షణకటాక్షవిలాసరసప్రవాహముల్
కుత్తుకబంటి తామఁ లకుం దఁ మున్కలు గండుమీలకున్. 15

క. అని తాల్మి బాయు సేవకు, నని యొప్పటివలెనె తిరిగి యరుదేర దోకో
యని యాస సేయవచ్చిన, నన్నతోకరి నింక గాదుమ నని తలపోయున్. 16

సీ. శరవహ్నికోర్వక జలధి మాటునఁ దాఁగెనెడు తాఁ, దపసివేషం బేల దాల్చినాఁడు
కడలేనిపికలఁ గంఠరుతునోదయాశీశఁ, దెలిసియుఁ దా నేల వలచినాఁడు
శుకశారికాగ్ర్యతులకుఁ దల్లడిల్లెడుతా, సుమవనంబున నేల యుండినాఁడు
కరగతస్వము వోవుకరణిఁ జింతిలెడుతా, వెలఁది చేటికిఁ బట్టి విడిచినాఁడు
తే. నేరముల నెంచెద మటన్న నేరికైనఁ, గలవు పరికించి చూడ వందులకు నేమి
యంగసాంగత్యపారవశ్యమునఁ గాక, యొంటిగి యుండినతఁడు చేయేలవిడుచు.

తే. ఉనికి శృంగారవనమఁట యొంటిఁ దగిలె
నఁట విరహియంట యెంత సేయఁడు కిరీటి
నసమశరుఁ డింకఁ దనవైరి యగుట లాట
లోచనుని గెల్చె నని దయ గాచెఁ గాక. 18

కం. ఇటు లాతఁ డుండఁగా న, క్కుటిలాలక యంత నచటఁ గుసుమశరార్తిన్
బెటిలి పసిఁడిపాన్పుపై న, ట్టిట్టు పడి యెంచె నా నా యేకాంతమునన్. 19

కం. ఏఁ గోరినచెలువుఁడె నను, నాఁ గావలెనంచు వచ్చి యిగ్గతి వేడం
గౌఁగిలి మూకిట వచ్చెనె, నేఁ గాదని పెనఁగి యెంత యవివేక మయో. 20

ఉ. దిగ్గన లేచి నన్నతఁ డతిప్రియదంభముగాఁ జందమామతా
విగ్గుటగంగుమీఁదకయి నెమ్మిఁ గరాబ్జము వట్టి యీడ్చినన్
బిగ్గఁ గవుంగిలించి సుఖనీరధిఁ దేలఁగ నీక నా కయో
సిగ్గను పేర వెంటఁబడఁ జెల్లునె కో ప్రతిబంధ మగ్గ్యడన్. 21

కం. తొల్లిటివలె నేవకుఁ బోఁ, జెల్లునె మావారు పెండ్లి సేసెద రిదుగో
తెల్లిఁ దను కంచుఁ బలికితి, నెల్లిద మగుఁ గాదె తిరిగి యేఁ జైకొన్నన్. 22

సీ. ననుఁ దావలచి పడ్డనలకువల్ దీరంగఁ, గైసేయ నెన్నఁడు గలుగునొక్కొ
పెనఁగి చే పడిపించుకొనిన నేరమి పోవఁ, గెలన నెన్నఁడు నిల్వఁగలుగునొక్కొ
ప్రియ మెఱుంగక యడ్డపెట్టుచుండుదుఁ దుపోఁ, గల్యాణ మెన్నఁడు గలుగునొక్కొ
మోహతాపము దీఱ మోవిచక్కెరపానకమున నెన్నఁడు దేల్ప గలుగునొక్కొ
తే. యొంటి శృంగారవనములో నునిచి వచ్చి, నట్టి నెంజలిగుల్లవో నాన్పపాల
తిలకుఁ దీర్పంగ నెన్నఁడు గలుగునొక్కొ, యామ్ముకసినకుచకుంభసీమయందు. 23

కం. అని యొంచరానికోర్కులు, మనమునఁ దలపోసి భావముగ్నతచేతం
గనుమూయఁ గలసినటులుం, గని సంతస మందుఁ జెంది కళవళ మందున్. 24

సీ. ఉదయాద్రి కొలఁగలి నోఁగసి మీఁద వెలుఁగు, జలజారి వేఁడివెన్నెలలు గాయ
హరుకంటిసెగ కోర్చి యాటి తేటిన మారుఁ, డలరుఁ జిచ్చులవాఁడిములుకు లేయఁ

బాముకోఁగలతోడ సాము చేసితిగాదె, విసపువిత్తై సోఁకి బిగటు చూచి
క్రౌంచాలయము పోటుగంటి మారినరాజ, హంసము ల్వాడి హాళాహళులు సేయ
నే [illegible] నలవంత వేఁగునంత, సంతతపురమునఁ బ్రమదవనాంతరమునఁ
గృష్ణకృష్ణా!, యటంచు నా శీరపాణి, రామరామా!, యటంచు నా రాజనుతుఁడు

క. చెలులు ప్రసంగవశమ్మున, నలరెంగ నడుఁ జయాభవన మనిన నృపలా
లిలియ [illegible] గలయఁ గనుం బలుకులు బా [illegible] కిటిపచ్చ లటన్నన్. 26

క. మనమున నున్నది మొగమునఁ, గనిపించుచుం గాన గట్టిగా మదిలోన
ననుభావ మునికి నపుడ, యనుభావము మొగమునందు నుదతికి నిల్చెన్. 27

సీ. పులకించె మే నేమి [illegible]లఁచుకొంటివి యంచు, మేలంబు పదరించె మిత్రవింద
యిన్నాళ్ళ[illegible] మన సిచ్చి మాటాడవే, [illegible] దృష్టియుని శాళింది దెగడెఁ
జెలి [illegible] జెప్పఁ [illegible] గలదు [illegible] సలిపె భద్ర
వలపు [illegible] మొగమ[illegible] నుదంతి కొంత
తే. జాంబవతి [illegible] సరసమాడె, [illegible] ముద్దరాలి ననుచుఁ
బలికె [illegible] సత్య కన్నులి[illegible]పుడు, చిన్నమఱదలి మోహంపుఁ [illegible] లెలెఁగి.

క. అంగన యిన్నాళ్ళను మును, చెంగటికిం బాసిపోని సేవలు గావిం
పంగాఁ బోదువు నేఁడటు, తొంగియుఁ జూడ వతఁడేమి దోసము చేసెన్.

ఉ. అక్క [illegible] నేటి కల యాచ్చిక [illegible] సంచలం
[illegible] దేమిటికిఁ జేంగ [illegible] ముగ్గుఁ [illegible]
ముక్కు మొగ [illegible] ముట్టను [illegible] చేల బోల్లనో
[illegible] తగుమ్ము [illegible] ల [illegible]. 30

ఉ. [illegible] మేలు [illegible] యుగనింపడ [illegible]
[illegible] నిన్ను నేఁ
డెవ్వని చెల్వ [illegible] నెన్నఁబడెన్ [illegible] నేన కా
[illegible] దేటికి [illegible] వే [illegible]. 31

ఉ. బాలసమీరణం [illegible] నించుక [illegible] గడుఁ
[illegible] పన్నగులముదుఁ [illegible]
[illegible] మును మేని దేగతిం
[illegible] యోగశిఖి [illegible] 32

క. అని వారిక వారిం [illegible], మనమున [illegible] మచ్చిక [illegible]
[illegible] నయ్యెలజ, వ్వని యూరక [illegible] నపుడు వారలలోనన్. 33

ఉ. తెంకిఁగ నేలకోఁ గలదు లే సుగనిం బరితృప్తి సేసి మా
నాంకుని పాద మాన మన సాదట వేఁడిన మూఁడు వల్కఁ గాఁ
గొంకెదు నంచు మా రిపుడు గోలని చూడకు రమ్మ నేర్పుఁ బో
చంకలబిడ్డ లూడిపడ సారసలోచన మాటలాడఁగన్. 34

తే. క్రాఁగి యున్నది మిగుల నంగంబు చూడఁ, గలవరించుచునున్న దికలదొ యేమొ
సోఁకు డల్లసన్నాశ్యసికే చూపవలయు, భామ నని పల్కె నా సత్యభామ నగుచు.

క. ఈలీల నుండి మన మిటు, మేలము లాడంగ నేమి మిడిమేలమొ యం
చాలో సత్య సుభద్రహి, తాళుల కినుమంత యీగహాస్యముఁ దెల్పెన్. 36

క. గుసగుసలఁ బోయి వలపుల, కినుమస లని తెలిసి గసికకిసలయపాణుల్
బిసకిసలకుసుమాసరము, వెసవాసలక తెచ్చి శిశిరవిధిలాంలసలై. 37

శా. పన్నీటన్ జలకంబు లార్చి చలువల్ పైఁ గట్టఁగా నిచ్చి మే
న న్నిండారఁగఁ జందనం బలఁది విన్నాణంబుగాఁ గప్పురా
న న్నామం బిడి క్రొమ్ముడిన్ సరసరంబుల్ నించి హారావళుల్
చన్నుంగొండలఁ దార్చి రప్పుడు చెలుల్ చంద్రాస్యకు న్నేర్పునన్. 38

సీ. తోఁటి మధువ్రతంబులకు దండము వెట్టి, మకరంద మదగబింబమునఁ బల్కెఁ
దెలి గంధవహున కంజలిఁ జేసి నెత్తావి, పుష్పాగుత్తు లుగ్రజమున నమర్చ
నాళి బిసాహారపాళికిఁ బ్రణమిల్లి, నవమృణాళములు బాహువులఁ గూర్చ
సకి గెందలిరుదిండులకు వందన మొనర్చి, చిగురుటాకులు పాదయుగళిఁ జేర్చ

తే. సరగ నిటు లందఱును మీ ప్రసాద మనుచుఁ, బంచసాయక దేవతాబలము నెల్లఁ
వేఁడికొని తగినట్లు కావించి రపుడు, చంచలాక్షికి శిశిరోపచారవిధులు. 39

తే. కలయఁ బన్నీరు చిలికి సుగంధ మలఁది
విరులు పైఁ దార్చ నపుడొప్పెఁ దరుణిమేటి
మగని నరు గెల్వ నలరాచమానిసేఁడు
పూజ సేసినయగ్గజరాజ మనఁగ. 40

ఉ. అంగనకుబ్బచన్నులుఁగుట్టందప్త మేళపసింధికుండలం
బొంగఁ దొడంగె బొబ్బలఁగఁ బూసినగందము తాపవహ్ని సం
పంగికటారిపిరునకుఁ బాలును బియ్యము లేని పొంగలో
పొంగ లటంతు నయ్యాలరుఁ బోఁడులు నాఁకు గేలి సేయఁగన్. 41

పంచచామరము. మెఱుంగుఁబోఁడి కిట్లు చల్వ మేర మీఱఁ జేసినం
గుఱుంగిటన్ నిలంగరాక కూర్మి దెచ్చు హెచ్చఁగాఁ

బగలు మీఱఁగఁ బాంథకోటుల బాధ వెట్టుచు నుండు నీ
తోఁగ తగుల్ విడనింటిబోయకుఁ దోడు వచ్చినవాఁడవో 64

క. మకరందరసముఁ జొక్కుఁడు, చికిలిలకోరీలు చెఱకుసింగిణివిల్లుం
బ్రకటించినను నిను నేమో, మకరాంకుఁడు చేఁదుసగలు మానఁడు చెలియా. 65

చ. చిడిముడిపాటుతోఁ జెఱకుసింగిణిఁ బూవి మధుప్రియత్వ మే
ర్పడుగ తిలాస్త్రులున్న హరిపైని గుప్పుకొన నెక్కు యొక్కునన్
వేడలెడుచందుఁ జూచి తమి నేఁ డిదిగో వధ మాచరించుఁ బెం
పడరి లతాంగి వచ్చితుమి కొంగవ యమ్ముదనుండు చూడఁగన్. 66

తే. అనినఁ గనుండు చునకు లోనైనవాఁడు,తోయజరాతిమనుజాలతోఁ బ్రవ రాఁడు
కాముతూపులు వెండు ప్రికఁగట్టఁబడును. భామ యేటికి నూరక జలదరింప. 67

తే. అనుచు నూఱడఁ బలికె తత్ప్రాణసఖులు, దేవకీదేవి కీమాట దెల్ప కున్నఁ
గా దనుచుఁ జేరి చెలియున్న గాద దెలిపి,గెంతయటమున్న తెలిపిమురాంతకుండు

ఉ. తల్లిని సండిఱ్ఱి నాత్మజులఁ దమ్ములఁ గమ్మని యేకతంబునం
దల్లికిరీటి యున్నతెఱఁ గందుసుభద్రకు నైన మోహముం
దెల్లము సేసి మున్ మనమదిం గలయట్లనె యయ్యె నంచు రం
జిల్లి హాలాయుధుం డెఱుఁగఁ జేయఁగ రాదు గదా వివాహముల్. 69

క. తనశిష్యుండని దుర్యో, ధనునకు నీవలచి సమ్మతం బడఁ డటు గా
వున నిందుకుఁ బలపతిపూ, జన మని యొక టిపుడు గద ప్రశస్తంబయ్యెన్. 70

చ. ఇరువదినాల్గు రేపు మొద లింగుధగోత్సవలీల లచ్చటన్
జరిగెడు నేఁటి కెన్మిదవనాఁటికిఁ బెండ్లిముహూర్త మవ్వధూ
వరులకుఁ దల్పి నల్పుఁడు వివాహవిధుల్ హలి గానకుండఁ దీ
వరమున లగ్నవేళ కిటు వత్తు నటంచు నమర్చి దేవకిన్. 71

క. అంతటఁ బశుపతిపూజకు, నంతటఁ జాటంగఁ బనిచి హరి యరిగెఁ బ్రబలం
బాంతకు వనుదేవుని ము, న్నంతర్ద్వీపమున కేగు మని యాదవకన్. 72

క. యదువృష్ణిభోజకులజులు, గదలి రపు డనేకాలికామణిభూషా
మృదులపరిధానపరిమళ, సదితమహైశ్వర్యధుర్యవిభవోన్నతులై. 73

ఉ. ఈగతి నంతరీపమున కెల్లజనంబులతోడ నేఁగి యం
దాగమవేద్యశూలికి నితామగపూజ నిందుమౌళికిం
ద్యాగము భోగముం జెలులయాటలు పాటలు నిత్యకృత్యమై
సాగఁగఁ జూచు చుండి రల శౌరియు సీరియు సంభ్రమంబునన్. 74

తే. అంత నిచ్చట ద్వారకయందు దేవకీసతీమణి తాను రుక్మిణియుఁ బెండ్లి
పెద్దలై యర్జును సుభద్రఁ బెండ్లికొడుకుఁ, బెండ్లికూఁతును జేయ నపేక్ష జెలఁగి.

ఉ. కట్టిరి మంచిలగ్నమునఁ గంకణముల్ కలపంజరంబులం
బెట్టిరి మేనుల న్నలుఁగు మేలిమృగీమదకుంకుమంబులం
జుట్టిరి కైశికంబుల విశుద్ధమనోహరపుష్పమాలికల్
పట్టిరి పేరఁటాండ్రు ధవళంబులు పాడుచు నుల్లభింపలన్. 76

శా. ఇన్నాళ్లోర్చితి యొనర్పఁ గేళివనిలో నింపొందు సన్మాధవీ
పున్నాగంబుల పెండ్లి సేయవలెఁ బూఁబోండ్లారా రారే యటం
చున్నెయ్యంబుల్ పగ నొండొరుం బిలిచికొంచున్ సత్యభామాదిక
న్యాన్యేతారిమణు లప్పు డిర్వురకు విందుల్ సేసి రందందులన్. 77

క. అంతర్వాణి పురోహితుఁ, డంత వివాహోచితక్రియాకాండం బా
ద్యంతము గావించుటకై, సంతసమునఁ జేరి యున్న సమయమునందున్. 78

క. సంపంగినూనె యంటెన్, శింపాంగి కిరీటి నొకతె చనుదోయి విసా
లింపం గీల్జడ కటి నటి, యింపున్ గిటగిటని నొకింత చలింపన్. 79

క. కలశస్తని మణికంకణ, కలశస్తని నాఁడె మొలయఁగా నొకతె వడిన్
దలఁ బ్రామి పసిఁడికొప్పెర, జలములు చెలు లందియొసఁగ జలకం బార్చెన్. 80

లయవిభాతి. చలువలొసఁగున్ సగగఁ జెలువ యొకపు డొకతె
నలఁతితన మొప్ప నొకపొలఁతి తడి యొత్తెన్
బొలఁదిగ జవాది నొకచెలఁది తలఁ బూసె నొక
జలరుహదళాక్షి సిగ కలరుసరి చుట్టెన్
దిలక మిడియె న్నిటలఫలకమున నొకతె
తెలి నిలువుటద్దమొక చెలి నిలిపె మ్రోలన్
గలయ జవరా లొకతె మలయజ మలందె నొక
లలన విసరెన్ సురటి యలసరుసఁ గ్రక్కన్. 81

తే. ఒరగవేసినసిగ యెంత యొప్పుఁ జూచి
బవిరి దిద్దినచెంపలబాగుఁ జూచి
వడి నొలిపి యున్న మీసము బెడఁగుఁ జూచి
యపుడు తమలో సుభద్ర చెయ్యంపుఁ జెలులు 82

క. వాసవి త్రిదండివేసము, వేసి గదా మేలు సేసె వెస జన్నిదమే
సేసికొనవచ్చు నిసిగ, వేసికొనం గూడ దొంటువేసము లైనన్. 83

క. దండము కాషాయంబును, గుండికయును మాని పెండ్లికొడుకై నాఁడా
ఖండలుని ముద్దుఁగొడుకు ప్రచండరుచి చెన్నుఁడు వంచిసన్న్యాసముగా. 84

మ. యతివేషంబున నిన్నినాళ్ళు మనయుద్యానాంతరక్షోణి ను
న్నతఁ డా యీతఁ డదేటిమాట కనుఁగొమ్మం చెన్నఁడే నీతను
ద్యుతి యీరాజస మీ మొగంబుకళ లీయొయ్యార మీవీక్షణా
మృతలీలాభినయంబు లీసొగసు లీమీసాలలో నవ్వులున్. 85

క. ఈమహిమ యెందుఁ గలదే, భూమండలిలోన నితఁడె పో చక్కనివాఁ
డో మగువలార మును విన, మా మన్మథు నతని మేనమామ నృఘునిన్. 86

క. ఈరాజు సేవఁ జేసిన, వారిది గద భాగ్య మాఘనమోహనశ్రీం
గారునితోఁ గూడం గల, నారీమణిదే సుమీ జనన మూహింపన్. 87

ఆ. మంచిమగఁడు వలయు నంచుఁ గోరుచు నుండ
మంచిమగఁడు గలిగె మఘవసుతుఁడు
మనసుభద్ర సుకృతమహిమ యే మనవచ్చు
మనను భద్ర మయ్యె మనకు నెల్ల. 88

తే. అతి నుతింప నలంకృతుఁ డగుచు గాంతి, గూర్మిఁ గోటికుండ బంగారుకుండ యైన
కన్యకారత్నమున కాప్రకారమున నె, శిరసుమజ్జన మొనరించి చిగురుఁబోండ్లు. 89

ఉ. భామకుఁ గప్పు దేర తెగబారెఁడు నిద్దపుసోగ వెండ్రుకల్
వేమఱు దువ్వి భారమున వెన్కకు జాఱఁగఁ గొప్పు వెట్టినన్
సోమజీ వేరువెట్టినటు లొప్పెన దే మనవచ్చు నాఁ గదా
తామరసాక్షి కెందుఁ దలిదండ్రులు వెట్టినసొమ్ము పెన్నెఱుల్. 90

క. స్వకపోలకల్పితమనో, జ్ఞకళాగతి కెట్టు సాను సరి ఛాయాచో
రకరుచిసందర్భం బని, ముకురమున సుకరణి నవ్వుమోము చెలంగన్.

ఉ. అద్దము చూచి చంద్రముఖి యందముగాఁ దిలకంబు కస్తురిన్
దిద్ది యనేకరత్నమయదివ్యవిభూషలు దాల్చి యయ్యెడన్
ముద్దులు గుల్కు కుందనపుముక్కలిపీఁట వసించెఁ దమ్మిపూ
ముద్దియ గద్దియం బొలుచుముద్దియ యొద్దిక యనన్ శుభోన్నతిన్. 92

చ. తనయుని పెండ్లి కేగవలె ధాత్రికి దిక్కులవారి నెల్లఁ గో
డ్లాని చనుదెమ్ము నీ వని కడుం గుతిఁ జేసి సురాధినాథుఁ డ
వ్వనపతి కంపినట్టి శుభవార్తల బంగరుఁగమ్మచుట్ట నా
దినకరమండలం బపరదగ్గిరికూటముఁ జేరె నయ్యెడన్. 93

క. నందకుమారానుజ యతఁడు, తాఁ దనసందనుఁడు గట్టె దైవతపతి చే
తక్రం బిచ్చుతాళిబొట్టనఁ, జంద్రుఁ దరుణరుచిఁ బ్రాగ్దివంగనవర్యొన్. 94

సీ. కులదేవతను దెచ్చి నిలిపిరి మాణిక్య, చకచకల్ గలపెంచవికె దండ
నైరేనిఁ గొని వచ్చి రైదువల్ పాటలు, పాడుచు శుభట్ల వేడుకలరఁ
బులికడిగినముత్తెముల బాసికంబులు,సరవిఁగట్టిరి నేర్పువేళంభుసటిల్లఁ
దలఁబ్రాల తెర్చి ముత్తైదువల్ నించిరి. పసిఁడిపళ్యముల సంభ్రమము మీఱఁ
తే. బణవశంఖధమామికాపటహకాహ, ళారవంబులు సెలఁపిరి బోరు కలఁగ
సకలవినియోగములజనుల్ సకులె గాఁగ,నంతిపురమునసుత్సవంబయ్యెనపుడు. 95

తే. తడవు సేసె ముహూర్తంబు దగ్గతించె, నేమొకో యన్నరాఁడనియెదురునూడ
దనదుగారాబుఁబెలిమామమన నెఱింగి, మాటలోపల వచ్చె సమ్మర్ధవుండు. 96

క. ఒక గొకరి నెఱుఁగి కుడఁగి, నొకరివెనుక నొకరు వచ్చి గొక నెపమున నా
వకదుందుభిసారణసా, ళ్యులకును బ్రద్యుమ్న సాంబు లకూర్చి రాజుల్. 97

క. హరి వచ్చునంతలోనా, హరికుమారు జనుదెంచెఁ బసయాఁ డాత్మఁ దలంపక
సురలచ్చరలు మహర్షి, శ్వరులు నరుంధతియు గురుఁడు శచియును దానున్. 98

ఉ. చక్రరవింటిరాజు నెకసక్కెము లాడఁగ, జాలు నెక్కుడుం
జక్కఁదనంబు గల్గునెఱసాహసపుంగొమరుండు మిక్కిలిఁ గా
నక్కనఁ జేరి మే నివిరి యాదల మూర్కొని చొక్కు చుండె లో
నెక్కొనువేడ్క నిక్కి చెవి నీలని నెక్కువజీరుఁ డయ్యెడన్. 99

మ. సుముహూర్తం బిది తెం డటంచు గురుఁ డన్పంఁ జెల్వ దేవేంద్రుఁడుం
దమదేశంబున నుండి తెచ్చినసువర్ణ భూమకోటీరము
ఖ్యమణీభూషలతోడ బాసికము సింగారించి నందారదా
మము కంఠంబునఁ జేర్చి పెండ్లికొడుకుం బ్రాగ్జ్యోతి నెక్కించినన్.

వ. అయ్యవసరంబున

సీ. ఉపరిభాగనిరంతరోన్నమితము లైన, ముత్యాలగొడుగులవెంత్తు మలర
నుభయపార్శ్వముహుర్ముహుశ్చాలితము లైన సింహామరలకలాపుంజ మమరఁ
గళ్యాణవైభవకర్ణేజపము లైన, తూర్యనాదములచాతుర్య మొనరఁ
బృథులపరిదక్షిణార్చిర్భేదురము లైన, దివటీలసమష్టి నివ్వటిల్ల
తే. నపుడు ప్రద్యుమ్నుఁడు జయంతుఁ డనలనివలఁ
బసిఁడిబెత్తంబులను బరాబరులు సేయ

నడచి వచ్చిరి హరిపురందరులు మొ్రల
సంభ్రమంబున మండపాసంబు గొలుఁక. 102

చ. అనిమిషభావ మీసమయమందు ఫలించె నటంచుఁ గోరికల్
వెనుకొనఁబైనపైన పడి వే వటకావడి యూర్వశీవిలా
సిని మొద లైనయచ్చరలు చెంతలఁ జేరి సహస్రదృక్కునా
యనియెడ లెల్ల గన్నులుగ జూచిరి మానసముల్ గరంగగన్. 103

మ. దేవకియింట నుండి యిటుదీర్ణత గొండిలికూతు రున్న భో
జావనిజానిజానిజగృహాంగణసీమకు నేగి యెంతయున్
గోపి ఘుటిల్ల సాత్యకి వడిం గయిలా గొసగం గిరీటి స్రా
రావతమున్ డిగెన్ ద్విజపురంధ్రులు ముత్తెపుసేస జల్లగన్. 104

తే. నరవరోత్తము డటు శుభోత్తగము గాగ, గుడెపం మమున్న గా నిడి కడప దాటి
యారతు లొసంగ దీవన లాపకొల్పి, మోదమున నేగె గల్యాణవేదికడకు 105

శా. శ్రీరంజిల్ల పసిండి పెండ్లిచవికం జేరంగ నవ్వేళ గ
న్యారత్నంబును దోడి తెచ్చిరి జనానందంబుగా బాడుగన్
చేరంటాం డ్రురుమంత్రవర్ణపకనాప్తిన్ గర్గుడున్ దేవతా
పౌరోహిత్యధురంధరుండు శుభమొప్పన్ మొ్రల నేతేరగన్ 106

క. మెత్తుముగ టె మన మెప్పుడు ది, లోత్తముచక్కదన మీతలోదరియెదుటన్
మెత్తబడె దానిచెలు లని, యుత్తటి గుసగుసల బోయి రచ్చర లెల్లన్ 107

తే. వేయుగన్నులు వలయు బో వీరి జూడ, నని కన్నుల్ దంపతులచెల్వు వినుతి సేయ
గాదు పదివేలకన్నులు గావలె నని, చూచుచుండె సహస్రవిలోచనుండు 108

చ. కలరొకొ యెవ్వరైన నవు గా దని యద్దము పల్కువార లీ
యిల మఱి దా నెఱుంగనటు లెంతటిమాయలకాదు కన్యకా
తిలకము ధార వోయ వసుదేవుని గట్టప సేసి వేయిక
న్నులు గలవేలుపుంబలె గనుంగొను చుండె మురారి చెంగటన్ 109

క. మధురకవేణులు కొందఱు, మధుకేస్థలు వెలయఁ దెర యమర్చిరి నరగన్
మధుమథనజనకు డంపట మహాపర్క మొసంగె నృపకుమారాగ్రణికిన్ 110

తే. దేవకియుండు గా వసుదేవు డప్పుడు, చంద్రకాంతపుగిండి నొజ్జంగ నీట
బసిడిపళ్లెములో బదాబ్జములు గడిగి, మేనల్లునకు గన్యధార వోసె 111

ఉ. సూరెల కేరె యష్టమహిషుల్ దగునాదు నోవంగి నావలం
గోరిక నిక్కి నిక్కి కనుగొంచు నుపర్వ్య లెసంగ వాద్యముల్

బోరుకలంగ సంగములు పొంగ వధూవరులం గడానిబం
గారపుమెట్టుఁ బ్రాలపుటికల్ గదియించిరి కొందఱైదువల్. 112

క. వడిఁ దెఱవల్ దెర వంచం, బడఁతుక నగుమొగము గానఁబడియెన్ గాంతన్
దడఁబడఁగ శరన్మేఘముఁ, బెడఁబాసి చెలంగుచంద్రబింబము వోలెన్ 113

క. అమృత మొలుకు నధరంబుఁ, గుముదచకోరముల నేలుకొను శుభదృష్టిన్
గమలముల కెలుఁగైకొను, రమణీమణిముఖముఁ దెలిచి రాజస వలయున్ 114

చ. పొలయాలు కందు వేఁదుకొనుపొందికఁ దెల్పెడులీల సిగ్గుదొ
టిల్లిన ముఖాబ్జ మెత్తి మెడకిందికి హస్తయుగంబు సాఁచి వే
నలిఁ దమలించి సౌఖ్యకలనస్థితి గట్టిగఁ బట్టి కట్టె న
వ్వాలఁదుక కంఠసీమఁ గురువీరుఁడు మంగళసూత్ర మయ్యెడన్. 115

చ. తమతమవారలొండొరులదండఁ గరంబుల ముత్తియంపుఁబ
ళ్ళెము లిడి చేయి మీఱఁగవలెం జుమి నీ కని యొచ్చరింపఁగా
సమితము గా సుభద్రపయి నర్జునుఁ డర్జునిపై సుభద్రయుం
దమిఁ దలఁబ్రాలు వోసి రలనవ్వును సిగ్గును గోఁదొలంకఁగన్ 116

తే. అగ్ని సాక్షిగఁ బెండ్లాడినట్టి ప్రియుని
ధూటియును దాను బంగారు పీటమీఁద
సుచిరగతి వెలయంగఁ గూర్చుండి పాక
శాసని చెలంగె దీపించి సేస లిడఁగ. 117

తే. మృగమదము చెంత గుంకుమరేఖవోలె, నీలమణిపొంత నుదురుపాన్పిరికవోలె
మేఘముకుఱంగటను దీఁగమెఱపువోలె, నర్జునుని చెంగట సుభద్ర యలరె నపుడు

ఉ. కలుగుఁ గలావిశేషము జగంబునఁ బెండ్లియటన్న నట్టివా
రల కటువంటిపట్టపరపాత్రియము రూప మొయార మాని పే
ర్కలిగిన రాచకూఁతుఁ దఁట రాకొమరుం డఁట యేమి చోద్య మా
పొలపుమిటారిసిగ్గరులు చూపరచూడ్కికి విందు సేయుటల్ 119

క. అంతటఁ బౌలోమీమఘవంతులకుం బెండ్లికొడుకు పంచన మిడఁ ద
త్ప్రాంతమునఁ బెండ్లికూఁతురు, గొంతటు తల వంచి మ్రొక్కఁ గొంకుచునున్నన్

శా. ఎంచం గాఁదగు సత్తమామలను దా నిర్వేల్పులుం గా మనః
ప్రాంచద్భక్తిని సాధ్వి యందు రది యీపట్ల న్నిజం బయ్యె నేఁ
డంచుం జీరి శచీపురందరుల కాహ్లాదంబు గాఁ బ్రొక్కె మ్రొ
క్కించెన్ దేవకి యప్పుడర్థి హిమరుక్ష్మాపాలికన్ బాలికన్ 121

9

మ. పరిణయం బొప్పగ గృష్ణునిం గని సుపర్వస్వామి యాసర్వల
క్షణముల్ గల్గినకన్య మంచివరునిం గా జూచి మీ నేర్పునై
పుణి మీకే తగు నంచు బల్క బరమాప్తుల్ మీరు రాగా విజృం
భణవృత్తిన్ జెలువేసె పెండ్లి యని యప్పద్మాక్షుడుం బల్కగన్ 122

సీ. వియ్యంపుమర్యాద వేగుజామున కొచ్చి, జాని బువ్వపు భోజనము సేసి
గుమగుమవాసించుకుంకుమకస్తూరి, యమగవల్లభునిహస్తమున కిచ్చి
గంబూర గుల్కు నతాంబూల మింద్రు డం, దుకొనదో సేనానిదోయిట నిడి
పీతాంబరముల నిప్పి యనేకములు వజ్రి, చేతిసంజ్ఞ జయంతుచేతి కొసగి
తే. కేల నొల్పట్టి కొన్నివాకిండ్లు గడచి, రాగ నిచ్చేసి యుండుడు రావల దని
బలిమి బలభేది యెదురుగ నిలిచి మ్రొక్క, వేడుక మురారి కేల్మోడ్చి వీడుకొలిపె

క. అంతకు మును పేహరి యా, త్యంతకుతూహలముతోడ దగుమేరల నా
యంతఃపురిభోజను తా, కాంతను నైలోమి నటుల గట్టడ సేసెన్ 124
తే. రుక్మిణీదేవి తమయత్త మ్రోల నిలిచి, పసిడిగిన్నియ గస్తూరి యొసగ నామె
చే దిగిచి దేవకీదేవి మీద జిలికి, వదినెగారని యొకకొంత వావి నెఱపె 125
ఉ. నీయపురాల వైతి గదవే యిపు డత్తవు తొంటివాని నో
తోయజనేత్రి గాంచినవధూమణి నీసుత పెండ్లి యాడగా
నాయము నాకుమారునకు నర్మిలి హత్తగ నత్త వౌ చే
నాయువు గల్గువాడ వనటంద్రు శుభం బగు దీని నెంతయున్ 126
తే. అని సరసలీల నడుగఁ గలంది యపుడు, పారిజాతంబుకతన మున్ పరిచయంబు
చాల గల్గుట ప్రియముతో సత్యభామ, తనకు మ్రొక్కిన నింద్రాణి నెనరుతోడ
ఉ. చెల్లెల కెస్సరా పెరటిచెట్టుగ నాటినపారిజాతము
త్ఫుల్లనవీన సూనములతో గలసిల్లుచు నున్నదా సదా
యుల్లము దానిమీదనె యుండును నా కది ప్రాపు ప్రోవు బు
ట్టిల్లును జొచ్చి నిల్లునయి వృద్ధి నొసంగెడు నీకు నెంతయున్ 128
క. అని యుచితోక్తుల వారల, మనములు రంజిల్ల జేసి మన్ననతో న
య్యనిమిషలోకాధీశ్వరు, ననుగుంబట్టంపుదేవి యరిగినయంతన్ 129
తే. ఏల యాలస్య మిక నింక ప్రోలు సొచ్చి, నాగవలి సేయుదురుగాక వేగ కదలి
పొండు దంపతు లని ధనుష్కాండధరుడు, యానముల నొసంగి నరుబయనంబు సేసి
ఉ. చంద్రికి పింఛలాంఛనుడు చంద్రిక లీనెడునవ్వుమోముతో
నింద్రజు రాక ధర్మజున కేర్పడ గా శుభలేఖ వ్రాసి వే

చంద్రిక పెట్టియందుపయిఁ జంద్రికవన్నియ సాలు చుట్టి ని
స్తంద్రితఁ దానె ముద్రియిడి చారులచేఁ బనిచెన్ నయంబునన్. 131

క. ఈరీతి నన్ని యమరిచి, యారాతిరె యేఁగి శౌరి యడఁకువ నుండెన్
నీరికడ దేవకియుఁ దన, గారాబుఁగుమారి నంపఁగా రమ్మనుడున్. 132

తే. అత్తవారింట సకలభాగ్యంబు లున్న, మగనిమీఁదంటఁ దన కెంత మక్కువున్న
నాఁడుఁ బుట్టువు పుట్టింటి కాసపడును, గాన్గానసుభద్రయొకతీరుగాఁగనుండె.

తే. తల్లిదండ్రులు గారానఁ దన్నుఁ బెనుప, నదినె లన్నలుఁగడు గారవంబు నెఱప
నల్లయూరంత బలగంబునందు నుండి, యొకతెనెడబాసి పోవ నెట్లోర్చుమనను.

క. అట్టులఁ దొంగలిరెప్పలఁ, దొటెఁగొవ్వములతోడఁ దొట్రిలుముద్దుం
బట్టిఁగని కడుపు చుమ్మలు, చుట్టఁగ నది మట్టుపటిచి శుభ మొనరంగన్. 135

తే. వింతఁజే యేమి మేనత్త గొంతిజేని, కోరి పేఁడియుఁ బెండ్లాడినాయ మీర
లాండ్రౌరులు నీవిభుండులోకోత్తరుండు, దొరకెనానుభద్రిమంచికాఁపురమునీకు

క. ఈలోనఁ జూడవచ్చిన, మేలే చింతిల్లె దనుచు నెంతయుఁ బ్రేమన్
గేలం గొమ్మ్రడి దువ్వుచు, బాలన్ దీవించి తల్లి పనుపన్ వేడ్కన్. 137

మ. సకియల్ దొందఱు వెంట వచ్చి మణిభూషల్ చక్కఁగాఁ దీర్చి చెం
ద్రికవూవన్నియజిల్గుఁజేల కటి నెంతే గట్టిగాఁ జుట్టి పెం
డ్లికుమారుండు కరాగ్రి మూఁత యొసఁగన్ ప్రీడావతిం దేరి మీఁ
దికి నెక్కించిరి మందహాసకలనాదేదీప్యమానాస్యనై. 138

తే. అటులఁ దేరెక్కి దంపతు లరుగఁ జూచి, జను లుగరతిమన్మథులు వీరలనితలఁచిరి
హరితురంగము లించువిల్లులరుదూపు, లంద యాండఁగ నందియ మంద నేల. 139

ఉ. పచ్చనిపచ్చడంబుదొర పంపిన తోవ్రనె బోవునంతలో
నచ్చటఁ దల్లవాఱ నితఁ డర్జునుఁ డీమె సుభద్రి పేరిఁ బో
నిచ్చినమాట వచ్చు బలకృష్ణులచేత నటంచుఁ దామ తా
రెచ్చరికై పృథుశ్రవసుఁ డేలికగాఁ గలపోరికావరుల్. 140

క. అలబలము లసంఖ్యములై, అలబలములు నేయుచుండ నప్పుడు గలఁకం
గలకంఠీమణి రిపుమద, కలకంఠీరవుని ధవునిఁ గని వికసితయై. 141

పంచచామరము. హుటాహుటిన్ హలాయుధుం డహో మహోగ్రుఁడై తనం
తటం దటాన నిష్క నిష్ఠధం బెటంగి వచ్చెనో
ఘటాఘటీల నెల్లఁ దోఁగఁ గట్టి పట్టఁ బంచెనో
యటో యిటో యిటో భటోత్కటాక్షయుల్ ఘటిల్లెడున్. 142

తే. తెరుగడపంగ మాయన్న దిద్దె నన్ను, నేయ నేరిపె నంట నొక్కింత నాకు
నావదినె సత్యభామ మున్నరక యైన, నిలిచియున్నరకానురుగెలిచెఁగాద. 143

క. అని రాజకన్య గావున, మనమునఁ గలధీరతయును మమతయుఁ దెలుపన్
విని యట దరహాసంబున, మనుఁ జెక్కిలి చికిలిగోట నొక్కుచు వేడ్కన్ 144

క. నన్నెవ్వనిఁగాఁ జూచితి, కన్నియ నీచేయువంత కార్యం బిట నే
మున్నది చూడుము చెండెద, భిన్నాభిన్నములు గాఁగ సేనల నెల్లన్. 145

క. నీవేడు కేలగాదనఁ, గావలె నటువలెనె తేరు గడపు మటంచున్
చేవిలునమ్ములు, గైకొనె, నావిజయుఁడుసమరసన్నహనదోహలుఁడై. 146

ఉ. అంతటిలోఁ బృథుశ్రీవనుఁ డాదిగఁ గల్గినవీరయోధు ల
త్యంతకఠోరతోమరశరాసనబాణకృపాణపాణులై
పంతము లాడుచుం బదరి పైఁబడఁ జూచుబలంబు లెల్లఁ దా
మంతట నంతట న్నిగిడి యుద్ధమునం జని యాధనంజయున్. 147

ఉ. స్యందనమున్ దురంగములు కూరిచె పో బలరాముచెల్లెలీ
యిందునిభాస్య యీమె నెట కెత్తుకపోయెడు రాకుమారయే
మందురు యాదవుల్ వినిన హా యిటువంటిది రాచవారిలోఁ
బొందులు గానకుండఁ గొనిపోఁ దగవామినువంటివారికిన్. 148

క. అనుటయు నేమీకెనినఁ, గనకుండిన నానఁ బూనఁగలరా మీరల్
మనవలసిన నీమాటలఁ, వినేదు చనుం డటంచుఁ జెండె బడి రాఁగన్. 149

ఆ. రాకురాకు మనెడిగటకటేశనములు, పోకుపోకు మనెడిపొగరువగలు
పొడువుపొడువు మనెడి పెడిదంపుఁగేకల్, విడువు విడువు మనెడివీఁకలెసఁగ.

ఉ. ముందరివెన్క నీకరణి ముంచుకొనం జలియింప కింపొన
ర్పం దరళాక్షి తేరుగడపన్ గడకంటనె పాఱఁ జూచి విం
టం గొడి దేయుటల్ బయలొనర్చక యింతటి నేరు పౌర పా
రంపరి యందతెన్ రిపుపరంపర నంపగలాడె నర్జునుడున్. 151

సీ. కొండలపలెనున్న గొమ్ముఁగత్తులభద్ర, దంతావళములు మొత్తములు బలసి
యంబుధితెగలచందంబున ముటుముట్లై, భాసిల్లుకంఖాణబలము లొదవి
విరివియౌ మేఘముల్ సరిగ వచ్చిన ఠీక, ఘనపతాకల శతాంగములు హత్తి
వెరుయరపాదల్ పెర్చుఁ ధమునఁ గనిపించు, గడలపోటులు సమగ్రముగఁ గూడి
తే. యొక్కమాడిరాల ఠా పంబుపిక్కటిల్ల, నొకరొకరి కేవబెట్టు నత్యుగ్రసింహ
రవములు వెలుంగనైనికపరిధులు దాఁ, ఏలి యుదగ్రశిలీముఖార్చులు నటింప. 152

ఉ. ఎత్తిన యా యాయుధంబు లవి యెన్నియొ యన్నిటి నన్నితూపులన్
దుత్తునియల్లఁ జేసి మఱి తోడనె పూనఁగఁ జేతులాడ నీఁ
దత్తరుణీరథాశ్వములయందకు రాఁ దడఁ డంచు తున్కయే
నత్తఱి నాతఁ డే మనఁగ నాకగలాఘవసావధానతల్. 153

మ. రథపుంకెయ్యలఁ దా వినోదముగ సారథ్యంబు గావించుక
న్యకపైఁ బెట్టినచూపు కాని యిటు నేనన్ జూచుఁగా లేదు సా
నయకపంక్తుల్ నడుచున్ సహస్రములు గా నయ్యారె విశ్వచ్ఛ చే
తికిఁ గన్నుల్ గల వంచు నెంచి రపు డెంతే వీరయోధాగ్రణుల్. 154

ఉ. శూరకులంబు సర్వ మొకసోకయి వచ్చి రొదిర్చె నేని నే
నీరమణీశిరోమణి గ్రహింపక పో నని గట్టిగా నహం
కారము మీఱఁ గంకణము గట్టుక యుండెడు నిప్పు డర్జునుం
డారణంబు పెండ్లికొడు కంచు నుతించిరి వీరపుంగవుల్. 155

ఉ. అమ్మెయి నాజివారణభటావళిఁ గప్పినతూపు లేమనన్
కమ్మలు గాఁ దటాకములనిండుశరమ్ములఁ బుప్పవాటులం
గ్రమ్మునళీముఖంబుల ధగద్ధగితోన్నతసౌధగోపురా
గ్రమ్ములయందు వ్రాలెడుఖగమ్ముల నెన్నన నెన్న శక్యమే.

క. అలుఁగులపోకడలును నై, యలయికలును మీఁదుమిక్కిలై కడు లోనై
జలములు దమతమబావౌ, బలములు నటఁ బనికి రాక భయవిహ్వలలై. 156

ఆ. ఒక్కమొగము గాఁగ నురికిరి సైనికుల్, దిక్కుమొగము గాఁగఁ జిక్కుభటులు
త్రొక్కిరిటియలు దటుక్కునఁ బడవైచి, యక్కిరీటి యెదుట నాఁగఁగలరె. 157

వ. ఇత్తెఱంగున జయాంగనాసంగమంబునం బొసంగియుఁ జెక్కుచెమర్పక యక్కురు
వీరుండు సారథ్యనిపుణత్వంబునకు మెచ్చి యిచ్చిగురుఁబోఁడినవారి తేర్మీఁది
శయంబునం గౌఁగిలించి యొక్కించుక రేక మోవని నాయురఃస్థలంబున నీకుచ
కుంకుమరేఖ లంటించి మీవారికి నూడు దీర్చితి వని నవ్వుచు, నవ్వలం గొంత
ద వ్వరుగుచున్న ప్రచ్ఛన్నవేషంబునఁ దనరాక కెదురుచూచుచున్న విశారదప్రము
ఖాప్తపరివారంబుల గారవించి మురారిప్రేరితదారుకాశ్వనివేదితాగ్ర్యమార్గంబున మహా
రణ్యంబులును గిరివరేణ్యంబులును నదీనదంబులును జనపదంబులుం గడచి స్వదే
శంబు గాంచి యుల్లాసంబున నందందఁ జరించుచుఁ జనం జనఁ జారులవలనం
దెలసి యగ్రజానుశాసనంబున నానాసేనాసమన్వితులై మాద్రీసుతు లెదుర్కొని
యుపాయనానకులు సమర్పింపను పగూహనబహూకృతులొనర్చిదశదిశాదుస్సహ

నిస్సాణప్రముఖనిస్వనంబులు బోయ కలంగ నలంకృతనిస్తుల స్తంబేరమారూఢుం డై గగనోల్లేఖిగోపురాగ్రధ్వజోల్లోచ ప్రాంచత్పిచయప్రచయప్రచలత్ప్రచలాకిచిత్రచ్ఛవివ్యాప్తహేమచ్ఛవిఫలగుచ్ఛఫలరాజద్రంభాస్తంభసంజృంభితప్రతిమందిరంబును, విలోకితబింబోష్ఠికావళివ్యాకోచ లోచనప్రాచుర్య భ్రాజమాన తనూనసోత్సవ దిదృక్షుగృహీతానేకగ్రహసహస్రాంబకసందీపితభద్రహర్మ్యనికరంబును, నీరాజనలాజాక్షతకుసుమకిసలయవ్యాకీర్ణకలశగ్రహాయామమహీతలమహిళాభూయిష్ఠద్రాఘిష్ఠవేదికాంతరంబును నగునింద్రప్రస్థపురంబును, సకలజనరంజనకుశలవిశాలకటాక్షకృపారసావేశంబునం బ్రవేశించి మున్ను సుభద్రముహూర్తంబున సుభద్రాభద్రభద్రేభయానం జతుగంధయానంబున శుద్ధాంతంబున కనిపి ధౌమ్యాదులకభివందనంబు గావించి యాశీర్వాదంబులు గైకొని నిజాగమనసంతోషరసోత్సేకభూషితసుప్రసన్నాననబిసప్రసూనుండును, రత్నసింహాసనాసీనుండును నగు ధర్మసూనునకు సాష్టాంగం బెరఁగి, భీమసేనునకు నమస్కరించి యంతఃపురికిం జని కుంతీదేవికి వందనం బాచరించి ద్రుపదనందన నుపచరించి యిష్టాలాపంబుల సుఖం బుండె. 158

ఉ. అంతట ద్వారకాపురమునందు సభాపరిపాలుఁ డర్జునో
దంతము యాదవుల్ దెలియునట్లు హజారమునందు భేరి య
త్యంతరుషాకషాయితహృదంతరుఁడై చఱపించె మించె ది
గ్దంతిఘటాశ్రవఃపుటభిదాచణభీషణభూరిభాంకృతుల్. 159

క. ఆనాదము విని హలి మొద, లైనయదూద్వహులు పురికి నరుదెంచి సభా
సీను లయి నరునికపటవి, ధానము మఱి మఱియు నడిగి తప్తాశయులై. 160

తే. యతి నటుచు వేషభావల నటమటించి, పొంచి తఱి వేచి కన్నియఁ గొంచు నరిగ
దొరకుసన్న్యాసమను మాటతిరము గాఁగ, నర్జునుం డద్దిరా యెంత దుర్జనుండు. 161

శా. ఏతన్మాత్రమె కార్యభార మని పైయెత్తెన్న కే సేఁదు ని
ర్భీతిన్ బాలికఁ గొంచుఁ బోవ నుచితంబే కండగర్వంబె ను
ర్నీతుల్ యాదవవీరసింహములతో సేనా బలారాబలా
రాతిపౌత్రుఁ డెంత సేసె నిది తీరా వీరరా [illegible]. 162

ఉ. వంచన సేసి యిట్లు చెలువం గొనిపోవఁ బ్రలంబవైరి సై
రించునె దుర్మదాధిపవరేణ్యులభూములు దున్ని ధూళి గా
వించఁడె పిండిపిండిగఁ బ్రవీరవిరోధికిరీటరత్నము
ల్దంచఁడె ఘోరసీరముసలంబుల వ్యర్థము లే ధరించుటల్. 163

క. అని కాళిందీ భేదనుఁ, డనువాక్య మొకింత విన్నయంతనె మేఘ
ధ్వనిఁ గరలెడుమదకేసరు, లన యోధాగ్రేసరులు మహామత్సరులై. 164

ఉ. యాదవవార్ధివల్లిఁ బిరియన్ మఱియాఁగెడుపాటివారుఁ డి
మ్మేదిని నెవ్వఁ డిందులకు మీరలు గావలె నేమి చాలమే
పోఁడుమె కట్టి తెత్తుమె ఋభుప్రభునందనుఁ డెంత వానితం
డ్రి పురమం దరిర్చినను రేకు మడంతుము మాటలేటికిన్. 165

తే. అని యుదగ్రహాలగ్రహావ్యగ్రుఁ డైన
యన్నమాటలు సభవార లన్నమాట
లేమి చెఃగామియను దార్క్ష్య యోమి భక్త
జనకుశలకామి యలయదుస్వామి కనియె. 166

క. యదురాజకులశిరోమణి, యిదురా మీకొకరుఁ డుచిత మెఱిఁగియుఁబరు లెం
చ దురాప కోప మానుట, చదురా కెగరానివోటు సైరణ తగదే 167

క. ద్రోణాచార్యులశిష్యుఁడు, బాణాసననిపుణుఁ డరిన్నృపాలకమకుటీ
శాణాగ్రితేజతోగ్రకృ, పాణాంచద్భుజుఁ డతండు ప్రభుమాత్రుండే. 168

ఉ. ఆపురమర్దనుం డయిన నాతని సద్దను దాఁకి నిల్వఁగా
నోపఁడు మత్స్యయంత్రము మహోద్ధతి నేసి స్వయంవరంబునన్
ద్రౌపదిఁ గైకొనం జెనకురాజకుమారులపాటెఱుంగమే
మాఁపులు మాఁ డగున్ రిపుచమూఁపులఁ గన్నపుడే కిరీటికిన్. 169

ఉ. మాలిమి లేదు గాన ననుమానము నామదిఁ దోఁచె నప్పుడే
బాలిక సేవ సేయఁ బనుపన్ వలదంటిని గాక దానికే
మీలువు కల్గు మేనమఱఁ దింతయె యాతఁడు సైసదైనసే
లోలత నింక నాగవలిలోపల నిష్ఠుర మేల పల్కుఁగన్. 170

ఉ. క్రీడిసమాను లెంచఁ గలరే యిల యోధులలోనఁ బూలఁ బో
నాడఁడు వైరినైన నడనాడఁడు నెయ్యము కోపగించియుం
జూడఁ గలట్టివాఁడు సరసుండు సుభద్రకు హర్షవార్ధిలో
నాడఁగ నంతకంటె నను వైనవఁటుం డిఁక నెవ్వఁ డవ్వలన్. 171

ఉ. నమ్మినవారు పాండునృపనందను లండటిలోనఁ బెద్దగా
మిమ్మె గణించు ధర్మజుఁడు మీ రటకున్ విజయంబు సేయవే
గమ్మెదు రేఁగుదెంచి కడుఁ గన్నులఁ గప్పుకొనుం బదుం డనం
దమ్ముని మాట యన్న జవదాఁటనియున్న ససంభ్రమంబుగన్. 172

మ. గజకుంభాగ్రవిశాలతాంగపత్తిజలవర్గంబుల్ సమగ్రంబులై
భజియింపం బితృపుత్రపౌత్త్రసుహృదాప్తశ్రేణిఁ గూడం బ్రియా
నుజుఁడుం దాను సమస్తవస్తుధనసంతోషంబుతో వచ్చె స
ర్వజనానందకరంబు గాఁగ నటు లింద్రప్రస్థముం జేరఁగాన్. 173

ఉ. అంతకు మున్నె కృష్ణుఁడు హలాయుధుఁ దోడ్కొని వచ్చు చున్నవృ
త్తాంత మెఱింగి సీరి మొదలైనన్ నగరిం గయిసేయఁ బంచి య
త్యంతకృపానిధి ధర్మజుఁడు దమ్ములుఁ దా నెదు రేఁగి రేవతీ
కాంతునకుం బ్రణామములు గాన్కలు సేసి యథాక్రమంబునన్. 174

మ. చెలువం దచ్చిమ నుండి యానుస సునాసీరాత్మజుం డమ్మహా
బలముం జేరఁగఁ బోరు మేఘగురురావస్ఫోటముం బాసి తో
నలరం గాంగఁ జెర్చె శంఖభుజభుజాహుంకారరేఖానిర
ర్గళమార్గప్రవహద్బలంబహుళ బహ్వాంకారంబు గాఁ బ్రుక్కచున్. 175

ఉ. బావ యటంచు వాని నమపన్ భయభక్తుల మ్రొక్కవచ్చి న
ద్దేవకిపట్టి ధర్మజుఁ డతిత్వర నమ్మగఁ గ్రుచ్చి యెత్తి త
ద్భావ మెదం గుదుర్పడఁగఁ దాల్చినభంగిఁ గవుంగిలించి మా
కీవ గదయ్య సర్వశుభసిద్ధులు నిచ్చలు నంచు నెంచుచున్.

తే. కదల బలరామకృష్ణులు నడుమఁ దాను, భద్రదంతావళము నెక్కి పాండవేయ
ముఖ్యుఁ డతిరాజసంబునను వ్వెలుంగు, నీలకంఠాంగ వచ్చెను బోలిక పుడు.

ఉ. అంతిపురంబులో నరిగి యన్నకు వందన మాచరించు నా
కుంతికి మ్రొక్కి భక్తిఁ దమకుం బ్రణమిల్లిన ద్రౌపదీసతిన్
స్వాంతము రంజిలం బలికి శ్యామహరిత్పరిధాను లొప్పి రం
తంతకు నిష్టబాంధవసమాగమసౌఖ్యమునం జెలంగుచున్ 178

క. దోర వెట్టిన హాయి వెట్టినో, యరు దావ విడుదు లున్నహావణికలులు పా
పరిభవము నింద్రభోగమె, దొరకెను దమకననివారుతుది లే దొకరున్ 179

క. వీయము గారికి నిట్లు ప, వీయము గా నుండి వచ్చి యపుల గ్రామముల్
దీయ ముదం బొనరించి కడుం, దీయముకనిపింపఁ గా యుధిష్ఠిరుఁడనియెన్ 180

క. చనువున బలిమిం గన్నియఁ, గొని వచ్చి వివాహ మాటకు స్వతంత్రులె గా
నొనరించినారు మము ని, ట్లనుకూలత గల్గు బంధు లవనిం గలరే 181

తే. ఆదినారాయణుండ శ్రీమురారి సురారి, యనగ కులభూష పాండవ వీర వరసి చూడ
నిట్టిమీ బాంధవము గల్గ నెట్టితపము, సేసినారొ మొకో మేము సీరపాణి 182

చ. అని ప్రియభాషణంబుల మనోబ్జము రంజిల జేయ సంభ్రమం
బున హాలి సర్వాన్నహానముం దగ నిల్పెదు రేగి పెండ్లిసే
సినదొర యొందులే దనఁగఁ జెల్లెలి ముద్దుమఱందిఁ గోరికల్
పెనఁగొనఁ బెండ్లికూఁతుఁగనుఁ బెండ్లికుమారుఁగ జేసి వేడుకన్. 183

సీ. సకలవాద్యములు బోరుకలంగ నెడ నాక, నలుగులు నులుపాలు నడుచుచుండ
నిఖిలబాంధవరాజనికరంబు మేలైన, యుడుగరల్ గొని వచ్చి పొడగనంగ
నాశ్రితవిద్వత్కవిశ్రేణులు యగ్గేప్సి, సంభావనలఁ జాల సంభ్రమింప
విందులఁ గర్పూరవీటికాంబరవసం, తముల నెల్లజనంబు తనివి నొందఁ

తే. ప్రియమువినయంబు దాల్మియోపికయుఁగల్గి, యచ్యుతాగ్రజభీమసేనాగ్రజన్ము
లెంతటిమహాత్ములని జగం బెంచఁ జేసి, రుచిరగతి నొప్పవైవాహికోత్సవంబు. 184

ఉ. అంతట నైడునాస్యను మహామహిమం దగి దంపతుల్ గృహా
భ్యంతరదేవతార్యనతు లై తన కర్మిలి మ్రొక్క రుక్మిణీ
కాంతుఁడు వల్కె లేనగవు గ్రమ్మగ మీ రిలు నెల్లకాలము
మింతురుగాక శోభనము మీఁదని శోభనమై ముఖంబునన్. 185

క. అని దీవించిన లోలో, వనె మునిముసినవ్వు లొలయ నమ్రాననులై
తనరిరి వా రామాటకు, పునరభివాదము సేయుచు శౌరికి జనింపన్. 186

చ. తొలఁకెడు ప్రేమ బంధుగులతో మణిపాత్రికలందు నప్పుడు
జ్వలదమృతాన్నముల్ కొలముసామికి నొప్పన గాఁగఁ బిండువా
న్నలబయలన్ భుజించి నెఱిఁ గ్రొ సగన్ సగపాలు గింబురా
గులికినకమ్మపిండె మొకకోమలి యాగొని త్రిడివేసుకన్. 187

ఉ. చందురుతాలి బాగడపుజంటబవంతి బిడెంపయంకఁ జా
పుందగులూని పార్శ్వమున నొల్పగుపల్వగ కెంపుటంచుటం
కుం దలిగుండుకంబముల క్రొంజిగిబోదెల పందగించి పై
పందుల బంచవర్ణమణిజాలకముల్ రహిఁ జూప శోభలన్. 188

ఉ. బంగరుమేలికంబముల బాటెలువాటపుమధ్యరంగమున్
జెంగట జీవరత్నముల చెక్కడపుంబని మించు సెజ్జయి
ల్మ్రుంగల వజ్రపుంబలుక లోపల హాసంగిన నొప్పుచప్పరం
మ్ముం గలభావచిత్రనవమోహనకేళిగృహాంతరంబునన్. 189

చ. కెలకుల వజ్రముల్ నడుమ గెంపులు మూలల ముత్తెముల్ పగ
ఢ్ఘలముల, బచ్చలుం దనరి జాతి దగం బని హార్వనందమున్

వెలయఁగ దేరి చూడ గడు వింతయు గోటికి గోటి యైనను
న్వెలువ యొనర్ప రానియొకనిద్దపుమంచముపై వసింపఁగన్ 190

ఉ. గోవజవాదికస్తురియు కుంకుమ గంధము పైఁడిగిన్నెలన్
దావి బుగుల్కొనం గెలఁకఁ దార్చిరి పంజరకీరశారికల్
దేవ పరాకు సామి యని తెల్పఁగ రత్నపుగీలుబొమ్మలే
కావలె గొందఱందు నుడిగంపుటొయారపుముద్దుజవ్వనుల్. 191

క. అందెలిగొందలిరుంబోం, డ్లందలికందళితశుకముఖాలాపరసం
బందలిమంగళిమంబులు, నందఱిబొందళ్ళది తెరలు నవలం గలవే. 192

ఉ. చక్కదనంబు లెల్ల నొక చక్కిని దొంతరగాఁగ నిల్పినో
యొక్కడ జూడ జూడ్కి కది యే విడిపట్టగు జూడ జూడఁగా
మిక్కిలి వింతయై మెఱయు మెచ్చులకున్నెల వీ దొకింత య
మ్మక్కను తింపగా దరమె యావడకింటివిలాససంపదల్. 193

తే. ఉండె నరపతి యందు మే నుబ్బుచుండ, నఖిలసామ్రాజ్యమేలినయంత వేడ్క
రమ్య మగునిల్లు మేలైనరాజముఖియు, గల్గె నట యంతకన్న భాగ్యంబుకలదె

క. అంతట ప్రౌఢసఖీతతి, కాంతామణి గాంతుకడకు గదియించుట కై
వింతగ మోమున జిఱునగ, వింత గనంబడగ ముదితహృదయాంబుజ లై. 195

సీ. జడకుచ్చు లైనేయుముడువు చేడియ కురుల్, వెనలి వట్టిన పీడకుండ
జేర్చుకసి తి యుందతీర్చుమ తిలకంబు,కస్తూరిచెమటచే గరగకుండ
గొనుజంటఱిక గుంకుమగంధ మలదు మో, చెలి యెంత యొరసినజిటులకుండ
మొలనూలిదిగొ బోటిచలువ పొందుగగట్టు,సయ్యాటలని నీవి సడలకుండ.

తే. తరుణికిఁ బుచ్చుకొందగ మెచ్చు తప్ప దనుచు, నెరుపరులైనవారిగా మేలు పలుకు వ
గాంతనవసంగమార్హశృంగారవిభవ, లీల నలరించిరి రాజవరాలి నపుడు. 196

క. తడ వేటికి లేజవ్వని, విడె మీవలె బతికి మంచివేళ నుమీ యి
ప్పుడు రాకన్నియ వల్లభు, కడ కెనగుదు గాక పెనగ గా నిట దగునే 197

సీ. ప్రియముతో రమ్మని పిలిచిన జేర బో, వౌదవు గా కూరకుండెదవు సుమ్మ
చెంత గూర్చుండగ చేఁ జూచి గూరుచుం, డెదవు గా కూరకుండెదవు సుమ్మ
విడెము చేతి కొసంగ వినయంబుతోడ నం, దెదవు గా కూరకుండెదవు సుమ్మ
మధురోక్తి విన గోరి మాటాడ మాఱువ, ల్కెదవు గా కూరకుండెదవు సుమ్మ

తే. కాకవిభుఁడైన నొంత సిగ్గరితనంబు,గడలుకొని యున్న గ్రిక్కున గడకురాక
చక్కగ నొకింతసేపటు సమ్ముఖమున, నిలువఁ బూవిరత్నపాంచాలిచెలువమీటి.

క. అనవలసి యంటి నింతే, నినుఁ జూచిన నిందిరాతనయునికి నిఁక రతనూ
జానిఁ జూచిన నీకును మఱి, మన సూరక యున్నె పూర్ణిమాచంద్రముఖీ. 199

సీ. చిలుక నీచేఁగాక చెలిచేత నుండదే, నిమిరి యప్పుడె మాట నేర్పవలెనె
రొనటఁ గాసెన వేఁడి కిడినారు దమ్మని, వీణ యిప్పుడె మేళవింపవలెనె
పటముగానుకఁ దెచ్చిపట్టిన నిప్పుడే చిత్తర్వునకు హర్వు చెప్పవలెనె
మంచిమాటలు దోఁచెనంచును బలక లో, నిప్పుడె కవిత వ్రాయింపవలెనె

తే. గంట వెప్పి సవారిఁ బ్రోఁగంట గనెదు, లెండుపోదమటన్న నటుండు మనెదు
వడిగ రావమ్మ కంచియే పడుకటిల్లు, కన్నియలఁగంటిమిటు లెందుఁ గానమమ్మ.

ఉ. ఎక్కడ నైన వేడుక మెయిన్ శుభవేళలఁ బాను పెక్కురో
కొక్కనుమంత సిగ్గు వడుచుండెడు రేజవరాండ్రు లేరొ యో
యక్క యిదేమి యింత గలదా మతి రే పిటువంటివారె పో
దక్కఁ బెనంగువారలు సదా మగనిం బిగికౌఁగిలింతలన్. 201

క. ఏకతమునఁ జెప్పుదుమో, కాకందఱు వినెడునట్లు గాఁ జెప్పుదుమో
మా కొక్కటి దోఁచినయది, నీ కెక్కడఁ గోప మగునొ నీరేజముఖీ. 202

ఉ. కేవలభక్తితో నచటఁ గేలివనంబున నీవు సారెకు
న్సేవ లొనర్చుచోఁ గలుగునే కత యేకత నిందు వచ్చురోఁ
ద్రోవల నిల్తు రేకత వధూవరు లిద్దఱు నొక్కరైనచో
నేవగఁ బాయునా మనను లెవ్వ రెఱుంగుదు రమ్మ జవ్వనీ. 203

ఉ. వేగిరకాఁడు మన్మథుఁడు వెన్కను ముందును జూడఁ డంతకున్
వేగిరకాఁడు నీవిభుఁడు వీరిఁగటాక్షములందు యేలఁ జా
ల్వేగిరకత్తె వీవు చితలీలఁ దలంతువొ వేళ యెంతువో
యీగరువంపుసిగ్గులవు డెక్కడనుండు సరోజలోచనా. 204

ఉ. కన్నులఁ జేసి చూచినమొగ మ్మటు ద్రిప్పినఁ జే వితర్చి నం
గన్నబొమల్ ముడించినను గా దన మందుల కేమి మున్న మీ
రున్న తెఱంగు నంగతము లున్న తెఱంగుఁ దలంచి చూచినం
గన్నియ మాకు నమ్మికలు గావు సుమీ వదెలక్ష్మి లేనియూఁకె. 205

తే. అయెఁ గాకుండె మంచిదే యందు కేమి, కొంతసేపిటు నవ్వితి మింతె కొమ
చాలు నిఁక నైన జాగేల సరసములను, ప్రొద్దు వోయెడుఁ బదవమ్మ ముద్దుగుమ్మ.

చ. అని కయిదండ యొక్క మృదుపల్లవపాణి యొసంగ నొక్క మో
హనవమూర్తికోపమనఖాంకుర పాపట చక్కఁ జువ్వ నో

భవశకునమ్ము లోకొక్కకలభాషిణి ముందరఁ జెల్వ మందగా
మని యను జెల్ల నప్పుడిను మిక్కిలిగాఁ దనయందు నిల్వఁగన్. 207

ఉ. తాలిమిఁ గుందఁగఁ ద్రొక్కి మదిఁ దత్తరముం దమియున్ భయంబు హే
రాళము గాఁగ నైనఁ జెమటగ్రమ్మఁగఁ గొంకుచు మెల్ల మెల్ల నే
బాలిక యేఁగుదెంచె విభుపాలికిఁ బ్రాణసఖుల్ దెమల్పఁగా
యేలిక మ్రోలకున్ మనవి సేఁగెడునయ్యభిమానిపోలికన్. 208

ఉ. చంచలనేత్ర రాఁ గలుగుసంభ్రమమే మనవచ్చు వాసనల్
ముంచుకొనెన్ సమస్తగృహముల్ మిఱుమిట్లుట గొంచు నల్లడల్
ముంచుకొనెం దనూరుచులు ముంగిటి కించుక రాక తొల్తనే
ముంచుకొనెన్ నృపాలునకు మోహముఁ గోర్కులు నెమ్మనంబునన్. 209

తే. మఱుఁగఁ గోరెడుకన్నియ తెఱఁగుఁ జూచి
చూడఁ గోరెడియావరాజు జాడఁ జూచి
వలఁతు లయినట్టియాకూర్మి పొలఁతు లపుడు
కూర్చి సమకూర్చి యిరువురఁ గూర్చి యనిరి. 210

తే. తేర దా నెట్లు గడపెనో తెలియరాదు, తేర గదలించునట్లు దోతేరవలెఁ
గన్నె యిందాఁక నేమెఱుంగదు సుమయ్య, తేరుగడకాఁగ మెల్లనె దిద్దుకొనుము.

క. పాటలబింబాధర కని, గాటుల కోప దని పలువగలు తెలుపంగా
నేటికి నెఱింగి నడుపుము, మీటిన విచ్చుచనుదోయి మీచేతి దిఁకన్ 212

తే మీగ లెఱుఁగంగ వలయు శృంగారమెల్ల
యువతితిలకంబుకంటె నోనవమనోజ
విభుఁడు మది మెచ్చి కర్పూరపీటి యొసఁగ
ముద్దుమొగ మెత్తరాదె యోమోహనాంగి. 213

క. వలరాజు కొల్చునంతటి, చెలువుఁడు నినుఁ గూడఁ గలిగెఁ జెప్పెడిదేమీ
కలఁ డింక నీపాలింటన్, జెలియా యలచఁదమామశేజేయెపుడున్. 214

క. రావక్క వక్కలాకులు, గోవక్క శుభోత్తరముగ బాగొప్పన విభుచే
నీవక్క సేవ సేయుము, నీ వక్కఱ కలిగె రమణునికిఁ జిత్తమురాన్ 215

తే అనుచుఁ గప్పురబాగాలు నాకుమడుపు
లచ్చకోరాక్షిచేతి కందిచ్చి మిగుల
నంతికము సేర్చి చేపట్టు మయ్య కోర్కు
లొదవఁ గాఁ జేయు నాసామి యువతిశయము 216

క. అని కన్నియ హస్తాబ్జముఁ, దన శ్రీహస్తమున జేర్పఁ దాత్పర్యమునన్
గొని యామాటల చతురత, మనమున మెచ్చుకొనురసికమణి వేమాఱున్ 217

చ. కలయఁగ మంచిలగ్న మిది గట్టిగ నే గడె లెన్నియయ్యెనో
తెలిపెద నంచు నోర్తుఁ జనుదేర దదే మని యోర్తు నెచ్చెలుం
బిలిచెద నంచు నోర్తు నొకనే [illegible] నాఁటు లేఁగి [illegible]
చ్చెలియవెంటనే సగము సిగ్గరిగెన్ దరుణీలలామకున్ 218

ఉ. పంచశిలీముఖంబులును బచ్చనివిల్లును బూని యెక్కుసం
ధించుచు నిర్భరం బెనఁచి నెమ్మిఁగరంచుఁ గడంకఁ జూడుమీ
యంచు గవాక్షసీమ నపు డాయెలతేమ్మరఁ గూడి వేడుకన్
బొంచులునూడఁగాఁ దొణఁగెఁ బో మకరాందకుఁడు గాన కుండఁగన్ 219

తే. పతియు సతికేలుపట్టినపట్టు విడక
పెడమఱల వామకరమునఁ బిరుదుఁ జుట్టి
పట్టి రా నీడ్చి కూర్చుండఁ బెట్టినపుడు
తొడ తొడయుఁ దాఁకఁ దమిసిగ్గు గడకు నూఁక 220

సీ. నెఱికొప్పుఁ గొనగోర నిమిరినయంతనే, తళుకులేముద్దుఁజెక్కిలి చెమర్చెఁ
దళుకులేముద్దుఁజెక్కిలినొక్కినంతనే, వలిగుబ్బచనుఁగవ పులకరించె
వలిగుబ్బచనుఁగవ నలమినయంతనే, నతనాభినీవిబంధంబు ప్రిదిలె
నతనాభినీవిబంధము వంటునంతనే, తను వెల్లఁ బరవశత్వంబు నొందె

తే. నవల జెప్పెడి దేమి యానవరసికుఁడు, తావిచంగావిచక్కెర మోవి గ్రోలి
కుసుమశరుకేళి నేమేమిగులుతేలి జెనో, బాలయును గడు సౌఖ్యాబ్ధిఁ దేలియపుడు

క. గాఢాలింగనవిముఖము, రూఢాంగస్వేదభరము రుంద్రవ్రీడా
గూఢాపాంగము నగుచు న, వోఢాసంగమము వేడు కొసగెం బతికిన్ 223

సీ. వీడుకొప్పునసామ విరిదండ జాలి గ్రమ్మ, గమ్మకస్తురిబొట్టు చెమ్మగిల్ల
దనువున మేలూత్రత తావిమాత్రమె చిక్క, జిక్క చన్నవపరుల్ చిక్కువడగ
నొసలిపై ముంగురుల్ మసరి ముద్దునటింప, జూ పంతకంతకు సొలపు జూప
జిన్నారిచెక్కులం జెమట జిత్తడినొంద, వందంద యూర్పులు సందడింప

తే. నపుడు సమ్మతి పడివేడ ననగి పెనగి, లోనుగాకుండియు మృగీవిలోలనయన
యతని నానందవార్ధి నోలార్చెనారి, కలయికల గల్గుహారువులకలిమివలన 228

తే. నొక్కుపలుమొన బలుమొలనొక్క నేర్చె, నంటి గోరులచే గళలంట నేర్చె
జొక్కుబిగికౌగిలింతలఁ జొక్క నేర్చె, జెలువుడు నవోఢ ప్రౌఢనాఁ జేయునపుడు

సీ. జిలిబిలిపలినాలి మొలకలేమ్మెరలు గ, మ్మనిమేలితావుల ననసరించు
లనరుఁదేనియ లాని యలరుతుమ్మెద, దిమ్ము జంటచూపుల వెనువెంటఁదిరుగ
జిగురాకుమేతల బొవ గొండుకోయిలల్, పాటల నీటు వెంబడి వెలుంగ
గుబ్బబబ్బలముద్దు గుబ్బ చిల్కల నేర్పు, పలుకుల బెళుకులపజ్జ నిలువ

తే. సతియుఁ బతియును నారామతతుల సతుల
రతుల బెనగిరి చతురత లతిశయిల్ల
దొలుత డము సేచువారలె కొలిచి యుండ
వేడ్కఁ గన్గొను మఱి వేఱె వేడ్క గలదె 326

క. నెల మసలె నంత గాంతకు, నెలకొనె వేవిళ్ళు పెల్లు నిద్రపు మేసం
దళతళ మని మెయిపూతల, తళతళ నప్రకొత్త గ్రొత్తధవళిమ దోచెన్ 226

సీ. కలదు లేదో యనుకొను గానఁగ నయ్యె, నప్పల నలసత గప్పుకొనియెఁ
గులుకుఁ జన్గుబ్బలు వలుదలై మొలఁగెక్క, నూఁగారు పైఁగప్పునూలుకొనియె
జెక్కుటద్దంబుల నెక్కొనెఁ దెలినిగ్గు, బడలిక నడుపులఁ గడలుకొనియెఁ
జిట్టాటచెమటల చిత్తడి మెయినిండె, సారెకు నూర్పులు సందడించె

తే. నరుచి గన్పించె నొక చెల్వ మంకురించెఁ
దలులు నమ మయ్యెఁ జిట్టుముల్ దలుచు మీఱె
మొలచెఁ గోర్కులు నెమ్మేని నిలిచె నలఁత
నెలఁత కేర్పడెఁ దొలుచూలు నిలుచు నిపుడు. 227

మ. కలుముల్ కన్నులఁ జిల్కఁ గల్గి మరునిం గన్నట్టిచందాన నా
కలశాంభోనిధివీచికల్ప తరువుం గన్నట్టి యందంబునన్
గలకంఠీకులరత్న మంత శుభలగ్నంబందు నిం పొదంగాఁ
గులదీపం బగునట్టిపట్టిఁ గనె దిక్కుల్ దెల్వి దెం పెక్కఁగన్. 228

క. బుధవిభునుతునకుఁ దనయుఁడు, ప్రభవించినసమయమున సుబాలునఁగురిసెన్
నభమున సుమనోవర్షము, శుభగుభనినదములఁ గ్రిందుకొనె దుందుభులున్. 229

గీ. అపుడు పార్థుఁడు శుభలేక ననుప ననుప, మానవిభవుండు శౌరి సమానమాన
వాధినాథులఁ గొలువంగ నరుగుదెంచె, నెలమితో కుంతి పాండవు లెదురుకొనఁగ

క. హలి సాత్యకితోడఁ గుతూ,హలియై తనసరస రాఁగ నంగనయును దా
నల బలరిపునుతునగరికి, నలబలము జెలంగ నరిగె హరి గడు వేడ్కన్. 231

క. మన్యునివర్జితుఁడల శౌత,మన్యతమా భవుఁడు లోకమాన్యవిభక్తి
న్నాత్మన్యాలయనుమతి నుతు నభి, మన్యుం డనిపేరు వెట్టె మదిముదమొదవన్. 232

క. చెల్లెలికిని మఱఁదికి మే, నల్లునకు ననర్ఘ్యమణిమయాభరణంబుల్
వల్లభయుఁ దాను యదుకుల,వల్లభుఁ డపు డొసఁగె బంధువర్గము మెచ్చన్. 283

తే. కువలయాక్షులు పెనుచు మక్కువలవలన, నేఁటఁ బెరిగెడివాఁ డొక్క పూఁటఁ బెరిగె
మెల్ల మెల్లన శైశవ మెల్ల బాసి, నందె యౌవన మా రాజనందనుండు. 284

సీ. మనుమార్గమున భూమి మనుమార్గమంతయు, స్థిరబుద్ధి యగు యుధిష్ఠిరుఁడు దెలుపఁ
బాటవన ద్వైరిపాటనక్రియ మెల్ల, దనవర్జితుఁడు వృకోదరుఁడు దెలుప
రంగదుత్తుంగతురంగాధిరోహము, ద్దండబాహుఁడు నకులుండు దెలుప
సురభిరతుణకీర్తి నురభిళదిక్కాండ, లుండగు తదనుజన్ముఁడు దెలుప

తే. వివిధకోదండపాండిత్యవిలసనంబు, తాన తెలుపంగ నేర్చె నతనయుఁ డపుడు
సేవ సేయఁగ సంతతశ్రీ చెలంగ, వినయుఁ డల రాజశాశ్వతవిజయుఁ డగుచు. 285

క. శ్రీరాజిలు రఘునాథో,ర్వీరమణుని పేర వెలయు విజయవిలాసం
బారోగ్యభాగ్యసంప,త్సారస్వతజయము లొసఁగుఁ జదివిన వినినన్. 286

—• ఆశ్వాసాంతము •—

ఉ. ఖ్యేతగశైలలాంఛన విజిత్వర శుభ్రయశోవిశాల ధా
రాతలనమ్రద్విరదరాజనిరాజితభాంగణాఘనా
సేతగతిష్టదానపదవీపరితోషితశాతగాతమీ
చోతకవిద్విజస్తుతవచోలగ చోలగమానభంజనా. 287

స్రగ్విణి. దుగ్ధవారాశిద్యోతికీర్తిసుధా. భుగ్నరీణామనాగోభ్యగవర్తి దయా
దృగ్రతాశేషధాత్రీ మరున్నిస్స్వతా, స్నిగ్ధసారస్వతస్నిగ్ధసారస్వతా. 288

గద్యము. ఇది శ్రీసూర్యనారాయణ వరప్రసాదలబ్ధప్రసిద్ధసారస్వతసుధాసారజనిత
యశోలతాంకూర చేమకూర లక్ష్మణామాత్య తనయ వినయధురీణ సకల
కళాప్రవీణాచ్యుతేంద్రరఘునాథభూపాలదత్తహాటకమస్త
కటకవిరాజమాన వేంకటకవిరాజప్రణీతం బయిన
విజయవిలాసంబను మహాప్రబంధంబునందుఁ
సర్వంబును తృతీయాశ్వాసము
సంపూర్ణము.

శ్రీసీతారామాంజనేయ ముద్రాక్షరశాల రాజమహేంద్రవరము.

పూర్వకవుల పద్యకావ్యములు.

వైజయంతీవిలాసము

అను

(విప్రనారాయణ చరిత్రము).

సారంగు తమ్మయామాత్య విరచితము రు 0—12—0.

స్వారోచిష

మనుచరిత్రము

అల్లసాని పెద్దనకవి విరచితము రు 1—0—0.

ప్రభావతీప్రద్యుమ్నము

పింగళి సూరనార్య ప్రణీతము రు 1—0—0.

కొండపల్లి వీరవెంకయ్య, బుక్ సెల్లర్, ఇన్నీసుపేట, రాజమండ్రి.